VAPAUS

Ilmestyy tiistaina ja torstaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten työväenlehti

Second class mail registration No. 1076 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario

No. 75 — Vol. LIV vuosikerta — Sudbury, Ont. — Torstai, syysk. 17 p. — Thursday, Sept. 17, 1970

Jordania sisällissodan partaalla

Uusi sotilashallitus julisti poikkeuslait voimaan; Sissit uhmaavat; NL:n-Kiinan suhteissa paranemisen merkkejä

Amman. — Varhain aamulla tiedoitettiin, että Palestiinan arabisissien ja Jordanian vakinaisen armeijan välillä oli ollut pääkaupungin Ammanin ympäristössä kahakoita torstai-vastaisena yönä. Samalla ilmoitettiin, että Jordanian uusi sotilashallitus on julistanut poikkeustilalait voimaan ja antanut totaalisen ulkonaliikkumiskiellon. Uutistiedot viittaavat siihen, että Amman oli torstaiaamuna asiallisesti puhuen saarrostilassa.

Kuningas Husseinin asevoimat joutuivat konfrontaatioon Palestiinan sissien kanssa pyrkiessään lain ja järjestyksen palauttamiseen, kuten on tiedoitettu.

Kuningas Husseinin aikaisemmin muodostama sotilashallitus julisti poikkeuslait voimaan uhaten "iskeä rautaisella nyrkillä kaikkia jotka uhkaavat aiheuttaa epäjärjestystä maassa".

Britanniassa koulutettu, kuningas Husseinille uskollinen kenttämarsalkka Habib Majali, jota Palestiinan arabit hylkivät, nimitettiin kuninkaan toimesta sotilaskuvernööriksi, jolla on hallintavaltuudet koko maassa.

Hän vetosi ensimmäiseksi työkseen sisseihin kehoittaen heitä kunnioittamaan uutta tulituksen lopettamismääräystä kuninkaallisten joukkojen kanssa ja laskemaan alas aseensa.

Sissien ylikomentaja Yasser Arafat leimasi Jordanian uuden hallituksen fasistiseksi laitokseksi. Hän komensi joukkonsa valmeustilaan ja määräsi ne vastustamaan aseittensa alas laskemismääräystä.

Bagdadissa oleva sissien virallinen radioasema kehoitti väestöä nousemaan kapinaan kuningas Husseinia ja hänen uutta hallitustaan vastaan ja "taistelemaan loppuun asti". Mainittu sissiradio kehoitti väestöä "yleislakkoon kunnes fasistinen hallitus on kukistettu".

Kuningas Hussein kehoitti väestöä antamaan tukensa hallitukselle sen yrittäessä lopettaa kansalaissodan puhkeamisvaaran.

Tarkkailijat arvioivat, että nykyhetki on erittäin tärkeä sisseille nyt ja tulevaisuudessa.

JORDANIAN KRIISI VAIKEUTTAA "PANTTIVANKI"-ONGELMAA

Amman. — Jordaniassa kehittyneen kriisin syveneminen lisäsi keskiviikkona, jolloin muodostettiin uusi sotilashallitus, Palestiinan arabisissien hallussa olevien lentokonematkustaja-panttivankien vaaroja. Heitä on edelleen 54 sissien hallussa. Aiempien tietojen mukaan nämä panttivangit on sijoitettu pienemmissä ryhmissä eri puolille maata niin, ettei mitään keskitettyä vapauttamisyritystä voida toteuttaa.

Joidenkin tarkkailijain mielestä näiden ihmisten henki voi olla vaarassa, jos Jordania yritetään "puhdistaa" arabisisseistä.

Palestiinan sissit, jotka erotettiin viime lauantaina arabisissien yleispäällystön yhteydestä, lausuttiin uuden kriisin puhjettua tervetulleeksi takaisin arabisissien yleisliittoon.

NL NIMITTI SUURLÄHETTILÄÄN KIINAN TASAVALTAAN

Moskova. — Neuvostoliitto nimitti keskiviikkona Vasily Tolstikovin suurlähettilääksi Kiinan tasavaltaan. Tarkkailijat odottavat samantapaista toimenpidettä pian Kiinalta.

Näiden maiden suurlähettiläät kutsuttiin Pekingistä ja Moskovasta takaisin kotimaihinsa 4 vuotta sitten, eli v. 1966 Kiinassa aloitetun "kulttuurivallankumouksen" aikana. Diplomaattisia suhteita ei kuitenkaan katkaistu, mutta kummankin maan suurlähetystöissä on ollut näiden vuosien ajana vain rajoitetut henkilökunnat.

Kiinan ja Neuvostoliiton väliset suhteet olivat huonoimmillaan vuoden 1969 alkupuolella, jolloin kehittyi laajakantoisia kahakoita näiden maiden välisellä pitkällä raja-alueella. Sen jälkeen on käyty useiden kuukausien ajan neuvotteluja valtiollisten suhteiden normalisoimiseksi ja rajakiistojen sopimiseksi.

400% ero hinnoissa

Toronto. — Ontarion hallituksen uusi lääkkeiden hintoja vertaileva indeksi osoitti tällä viikolla, että Canadassa myytävänä olevien penisilliinitablettien hinnat vaihtelevat aina 400 prosenttiin asti.

Indeksi osoittaa, että samanlaiset penisilliinitabletit — jotka sisältävät 500,000 IU penisilliiniä — maksavat erään lääketehtaan laskutuksen mukaan $11.10 sata kappaletta. Erään toisen lääketehtaan sanotaan myyvän saman määrän tabletteja $2.00.

New Orleansin poliisit tulittivat neekerien taloa

New Orleans. — Raskaasti aseistetut poliisit tulittivat täällä tiistaina neekerien asuma-alueella sijainnutta erästä valkoiseksi maalattua puutaloa ja ajoivat lopulta kyynelkaasulla talossa olleet henkilöt ulos sekä pidättivät heidät sen jälkeen. Seitsemän henkilön ilmoitettiin haavoittuneen.

Talossa oli kaikkiaan 14 nuorta neekeriä, joista kaksi tyttöä. Nuorten sanotaan kuuluvan Mustien Pantterien järjestöön ja fasismia vastustavaan kansalliseen komiteaan.

Poliisien varusteisiin sanottiin kuuluneen luodinkestäviä liivejä, haulikoita, kyynelkaasua ja konekiväärejä kun he piirittivät odottamatta talon.

Poliisit väittivät löytäneensä myöhemmin talosta "vähintään" kymmenen kivääriä ja "useita" taskuaseita sekä "useita satoja" panoksia.

KAIRO "VÄLIRAUHASTA": USAn ALOITE KUOLLUT

Egypti jatkaa kuitenkin ampumistaukoa niin kauan kun sitä vastaan ei hyökätä

Kairo. — Ulkoministeri Mahmoud Riad sanoi täällä tiistaina, että Yhdysvaltain rauhanaloite on lähi-idässä kuollut, mutta Egypti jatkaa siitä huolimatta väliaikaista ampumistaukoa.

Mr. Riad sanoi lehtimiesten konferenssissa, että Egypti on tehnyt yllämainitun toteamuksen siksi kun Yhdysvallat ei olekaan toiminut puolueettomana välittäjänä, vaan "Israelin hyökkäyksen avustajana".

"Minä voin nyt sanoa, että USA on saattanut aloitteensa umpikujaan", sanoi mr Riad.

Hän sanoi Israelin kieltäytyneen kaikissa vaiheissa yhteistoiminnasta YK:n välittäjän, Gunnar Jarringin kanssa ja selitti, että Yhdysvaltain uudet aselähetykset Israeliin rohkaisevat Tel Avivia vastarintaohjelman jatkamisessa.

Hän viittasi Washingtonin päätökseen lisälentokoneiden antamiseksi Israelille ja sanoi sen loukkaavan Egyptille annettua lupausta 90-päiväisen ampumistauon järjestämisen yhteydessä.

"Kun yhdysvaltalaiset esittivät nämä ehdotuksensa meille, he tekivät selväksi, että Israelille annetaan vain aikaisemmin sovitut 50 Phantom-hävittäjää, mutta ei sen enempää", sanoi mr Riad.

Kuoliniskun USA:n rauhanaloitteelle antoi USA:n ulkoministeri William Rogers tiedoittamalla, että Yhdysvallat antaa Israelille lisää taloudellista ja sotilaallista apua.

Mr. Rogers sanoi lauantaina senaatin valtiovarain valiokunnassa, että Yhdysvaltain velvollisuus "on tukea Israelia sekä taata sen turvallisuuden".

Sitä aikaisemmin ilmoitettiin Washingtonissa, että Yhdysvalloista viedään Israeliin entisten lisäksi 18 Phantom-hävittäjää.

Valkoisesta talosta esitettiin tiistaina toivomus, että sen rauhanaloitteet jatkuisivat ja menestyisivät.

Suom. keksintö lupaa apua jätevesiongelmaan

Helsinki. (KU) — Jätevesien käsittelyn ja vesiensuojelun keskeinen ongelma on happipitoisuuden lisääminen jätevesiin. Eri puolilla maailmaa on käynnissä laaja tutkimustyö hapettamiskysymyksen selvittämiseksi. Vesistöjen saastuessa muodostuva happikato tunnetaan varsin tarkoin, mutta yritykset palauttaa luonnon tasapaino mekaanisin laittein eivät ole johtaneet riittäviin tuloksiin.

Luonnonsuojeluvuoden 70 keksintöä — superhapetinta — esiteltiin ja tarkasteltiin viime perjantaina Valmet Oy:n Pansion tehtaalla Turussa. Tätä uutta sekä pääoma- että käyttökustannuksiltaan huokeata laitetta pitävät asiantuntijat jätevesien hapettamisen tähän asti tehokkaimpana ratkaisuna. Vesien saastumisen pysäyttämisessä sillä nähdään olevan suuri merkitys.

Superhapettimen kehittelytyö on jo varsin pitkällä. Nyt arvellaan, että käytännön sovellutuksiin päästään viimeistään parin vuoden kuluttua.

USA:n sotilaskarkureiden "ilmiannosta" palkkiot

Pentagonin tiedonannon mukaan RCMP on asiassa yhteistoiminnassa FBI:n kanssa

Washington. — Huomioiden sen, että sotilaskarkuruus on lisääntynyt Yhdysvalloissa yli 2-kertoisesti viimeksikuluneen 4 vuoden aikana, Pentagon (USA:n sotapäämaja) on nyt omaksunut yleis ohjelman sotilaskarkurien käsittelyä varten.

Puolustusministerin apulaisen David M. Packardin maanantaina julkaiseman ohjeen mukaan muodostettiin kaikille asevoimille keskustilastotoimisto ilman lupaa asevoimista poissa olevien "kontrolloimiseksi ja laskemiseksi sekä tietojen levittämiseksi" heille.

Uuden ohjesäännön mukaan yli 30 päivää ilman lupaa yksiköstään poissa oleva sotilas luokitellaan sotilaskarkuriksi. Seitsemän päivän kuluttua sen jälkeen kun mies on luokiteltu sotilaskarkuriksi, hänen henkilötietonsa annetaan FBI:n rikososaston keskus-tietokonelaitokselle siinä mielessä, että nämä tiedot annetaan siviiliviranomaisille.

Mr. Packardin ohjesäännön mukaan tällaista kortistoa pidetään myös niistä yhdysvaltalaisista, jotka ovat sotilaskarkureiksi luokiteltuina etsineet turvapaikkaa Canadasta. Canadan lakien mukaan karkuruus Yhdysvaltain asevoimista ei ole rikos Canadassa. Tällaisia henkilöitä pidetään Canadassa tavallisina siirtolaisina.

Tämän tiedonannon mukaan USA:n 49 osavaltion poliisit ja RCMP saavat käytettäväkseen FBI:n keskusrikosviraston tiedot USA:n sotilaskarkureista. RCMP:n Washingtonissa olevien virkailijain selitysten mukaan RCMP voi tällaiset tiedot saatuaan jopa tiedustella Canadaan tulleelta Yhdysvaltain asevoimien karkurilta, aikooko hän palata kotimaahansa vai eikö halua.

Tiistaina julkaistujen tietojen mukaan kongressille tullaan esittämään ehdotus laiksi, jonka mukaan sotilaskarkurien kiinnisaamiseksi annetusta ilmiannosta annetaan siviileille nykyistä parempi palkkio. Nyt tämä ilmiantopalkkio on $25 ynnä kulut.

Pentagonin nyt julkaisemat tiedot osoittavat, että vuonna 1967 Yhdysvaltain armeijasta karkasi 27,000 miestä ja merijalkaväestä 6,654. Sen jälkeen on karkulaisuus lisääntynyt vuosi vuodelta siinä määrin, että varainhoitovuonna 1970 karkasi USA:n armeijasta 65,642 miestä ja merijalkaväestä 16,109.

Merivoimien ja ilmavoimien karkulaisuus osoittaa pientä nousua viimeksikuluneen 4 vuoden ajalta.

Sotilasviranomaiset syyttävät sotilaskarkuruuden lisääntymisestä Vietnamin sotaa. "Ei ole epäilyäkään siitä", sanoi eräs viranomainen, "että useimmat ilman lupaa asevoimista poistuneet ovat menetelleet siten sen jälkeen kun he ovat saaneet komennuksen Vietnamiin."

OPPn mies syytettynä ryöstöstä

Cobourg, Ont. — Viisi vuotta Ontarion maakuntapoliisin palveluksessa ollutta erästä konstaapelia vastaan nostettiin tällä viikolla syyte aseellisesta ryöstöstä sen jälkeen kun pyssymies oli ryöstänyt Macdonald—Cartier pikatien varressa Trentonista länteen sijaitsevan ravintolan.

OPP:n Bellevillen osaston palveluksessa olleen 39-vuotiaan Glen I. Doylen sanotaan lisäksi pakoittaneen pistoolilla uhaten erään rekkavaunun ajurin kuljettamaan hänet pois ryöstöpaikalta. "Poliisirosvon" pidätti Cobourgin kunnan poliisi sen jälkeen kun hän oli määrännyt merkkivaloa antaneen rekkavaunun pysähtymään.

18-vuotiaat nyt "täysi-ikäisiä"

Winnipeg. — Manitoban maakunnassa astui tiistaina voimaan uusi täysi-ikäisyys-laki, joka määrittelee 18-vuotta täyttäneet henkilöt täysi-ikäisiksi. Laki hyväksyttiin edellisessä lainlaatijakunnan istunnossa ja lain voimaanastumispäivän määrittely tapahtui hallituksen toimesta.

Uusi laki määrittelee, että "jokainen henkilö on täysi-ikäinen täytettyään 18 vuotta ja lakkaa olemasta alaikäinen". Se oikeuttaa 18-vuotiaat mm. nauttimaan väkijuomia, tekemään finanssisopimuksia, aloittamaan oikeusjuttuja jne.

Aikaisemmin maakunnassa määriteltiin täysi-ikäisiksi ainoastaan ne henkilöt, jotka olivat täyttäneet 21 vuotta.

ALIN TAVOITE TULI NYT SIVUUTETUKSI

Neljä lehtialuetta on jo "ylimääräisten" tulojen hankinnassa; yhteistulos $8,563.57

Meneillään olevan haastekampanjan alin tavoite — $8,000 — on nyt saavutettu ja neljä lehtialuetta uurastaa jo "ylimääräisten" hankkimiseksi. Mainio juttu ja lisää sellaista on edelleen tulossa.

Lehtiemme talousaseman tukemiseksi saatiin viikon aikana 22 lahjoitusta ja niiden ansiosta komea rahasumma $590.00, sekä joukko uusia haasteita ja "huomautuksia" vielä maksamattomien kunniavelkojen suorittamiseksi. Suukiitos avokätisistä lahjoituksista ja haasteiden jatkamisesta!

Tämänpäiväistä yhteistulosta koristaa tuntuvasti CSJ:n Sudburyn osaston toinen $500.00 lahjoitus. Kiitos ja "tattis" kauniista teosta, järjestöystävät.

Alueittenvälisessä kovassa kilpailussa pitivät kaksi ensimmäistä vielä pintansa. Johdossa edelleen 128.80-prosenttisella tuloksella on Pohjois-Ontario ja toisella tilalla 120.62-prosenttisella tuloksella Etelä-Ontario. Lehtiemme kotialue, Keski-Ontaio nousi nyt 4:ltä tilalta kolmanneksi ja Alberta 7:nneltä tilalta kuudenneksi. Onneksi olkoon ja enemmän sellaista kuulukoon. Kuten allaolevasta näkyy, neljä lehtialuetta on jo sivuuttanut reilusti alimman tavoitteensa.

Aikaisemmat tilastot huomioiden voidaan todeta, että yhteistulos on nyt $8,563.57, mikä tarkoittaa, että alin tavoite on tähän mennessä täytetty 107.04-prosenttisesti. Suurkiitos vieläkin kaikille asianomaisille — ja lisää sellaista kuulukoon.

TULOKSET ALUEITTAIN OVAT SEURAAVAT:

	Tavoite	Vapaus	Liekki	Yht.	Pros.
POHJ.-ONT.	$1,500.00	$1,828.00	$118.00	$1,946.00	129.73
ETELÄ-ONT.	1,525.00	1,759.25	116.25	1,875.50	122.98
KESKI-ONT.	2,020.00	2,350.35	107.00	2,457.35	121.65
B. C.	775.00	649.22	223.50	872.72	111.32
Länsi-Ont.	1,700.00	1,085.00	80.50	1,165.50	68.55
Alberta	110.00	29.00	28.00	57.00	51.81
Quebec	300.00	127.00	12.00	139.00	46.33
Man. ja Sask.	70.00	27.00	3.00	30.00	42.86
U.S.A.		5.00	15.50	20.50	
	$8,000.00	$7,859.82	$703.75	$8,563.57	107.04

Lahjoituksia ja uusia haasteita saatiin tähän katsaukseen seuraavasti:

CSJ:n SUDBURYN OSASTO lahjoittaa toisen $500.00 Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi ja toivoo, että toisetkin Järjestön osastot tekisivät toisen lahjoituksensa lehtiemme ilmestymisen tukemiseksi.

FRIDA JA KALLE MÄKI, Windsor, Ont. lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

EINARI HÄNNINEN, Worthington, Ont. vastaa $5.00 Eugen Mäenpään haasteeseen lehtiemme hyväksi.

IMPI JA VÄINÖ KAAKKO, Magnetawan, Ont. vastaavat $5.00 Olga Koskelan haasteeseen ja haastavat kaikki Starratin vanhat pojat ja lesket tekemään samoin.

(Jatkuu sivulla 3)

AUTOTYÖLÄISTEN LAKKO GENERAL MOTORSIA VASTAAN JATKUU YHÄ

Yhdysvaltain ja Canadan autotyöläiset ovat nyt ensimmäisen kerran yhteisessä lakossa GM:a vastaan; $162 miljoonan menetykset päivittäin

Toronto. — Noin 350,000 autotyöläisen lakko General Motorsia (GM) vastaan jatkuu tänään kolmatta päivää ilman mitään merkkejä sopimukseen pääsystä.

Hallituksen talousmiehet ovat Washingtonissa ennustelleet, että tällä autolakolla on jyrkästi kielteinen vaikutus maan talouselämään lyhyen ajan näkökannalta katsoen. Pitkän tähtäyksen vaikutus riippuu näiden selitysten mukaan lakon pituudesta.

Yleisesti otaksutaan, että GMn lakolla on Canadassa pienempi vaikutus muihin teollisuusaloihin kuin Yhdysvalloissa, missä General Motors tuottaa suuressa mitassa osia ja muita tavaroita muille teollisuuslaitoksille.

Erään arvion mukaan GM ostaa varustajiltaan päivittäin $40 miljoonan arvosta tuotteita Yhdysvalloissa ja Canadassa.

Kello 12.00 tiistain vastaisena yönä alkanut lakko on nyt meneillään 31:ssä osavaltiossa Yhdysvalloissa ja kuudella paikkakunnalla (Oshawa, Windsor, Toronto, St. Catharines, London ja Ste. Therese) Canadassa.

Union ja yhtiön edustajat kokoontuivat keskiviikkona, mutta ilmeistä on että varsinaisiin neuvotteluihin lakon sopimisesta ei päästä ainakaan vielä tällä viikolla.

Suurimpana kiistakysymyksenä on erimielisyys palkankorotusten suuruudesta, eläkesuunnitelman parantamisesta ja elinkustannusindeksin nousua vastaavan korvauksen määrästä.

Autotyöläiset ovat vaatineet 61.5 sentin korotusta tunnilta ensimmäisenä sopimusvuonna, mutta yhtiö on tarjonnut vain noin 23,5 sentin sopimusta. Työläiset vaativat $500 eläkettä kuukaudessa kaikille 30 vuotta palvelleille heidän iästään huolimatta. Tämän vaatimuksen tunnuksena on $500 ja pois. Yhtiö vastustaa sitä. Suunnattaoman suurista rikkauksistaan ja voitoistaan tunnettu yhtiö vastustaa myös työläisten elinkustannusindeksiin sidottua korvausvaatimusta jonka perustana on se, että työläisille pitäisi korvata elinkustannusten nousun aiheuttamat menot ilman mitään kattorajaa.

Autotyöläisten tätä edellinen lakko GM:a vastaan oli vuonna 1964. Se kesti silloin 10 päivää.

Vv. 1945—46 lakko GM:a vastaan kesti kaikkiaan 119 päivää.

Ja vuoden 1967 lakko Fordia vastaan kesti 60 päivää.

Autotyöläisten union lakkokassassa on $120 miljoonaa, mikä riittää lakkoavustuksen jakamiseen noin seitsemän viikkoa.

Lakkoa johtaa Yhdysvalloissa Walter Reutherin tilalle UAW:n presidentiksi valittu Leonard Woodcock. Keskeisenä henkilönä Canadassa on UAW:n Canadan osaston johtaja Dennis McDermott.

Yhtiön toimesta on kiinnitetty erikoishuomiota lakon aiheuttamiin talousmenoihin. Sen Detroitissa tiistaina julkaisemien tieto-

(Jatkuu sivulla 4)

VIIME TIEDOT

Ottawa. — Hallitusmenot — kansalta perittävät verot — nielevät liian suuren osan Canadan kansantulosta, sanoi Ontarion pääministeri John Robarts keskiviikkona liitto- ja maakunta-hallitusten pääministerien konferenssissa vastustaessaan ns. tasausohjelmia, joiden avulla rahoitetaan maan köyhempien osien kehittämistä.

Toronto. — Toronton yliopiston professori, ydinvoimakemisti Robert Jervis, joka on tutkinut yleisten ravintoaineiden elohopeapitoisuutta, ilmaisi keskiviikkona mielipiteen, että suuren yleisön ja hallitusten tulisi kiinnittää entistä suurempaa huomiota tämäntapaiseen saasteeseen. "Me olemme kuulleet paljon kaloista, mutta se ei ole ehkä tärkein seikka". Hän selitti, että elohopeata on terveydelle vaaralliseksi katsotun rajan yli sellaisissa ruoissa kuin vehnä, jauhot, valkoinen leipä, kuorittu maitopulveri, juusto, tee, maksa, kala ja siipikarja.

Damaskus. — Libyan 13-henkisen hallituksen jäsenyydestä vapautettiin keskiviikkona 3 siviiliä, ja heidän tilalleen otettiin kolme sotilashenkilöä.

Saigon. — Yhdysvaltain päällystön keskiviikkona antaman tiedon mukaan vapautusrintaman miesten järjestämissä hyökkäyksissä laajalla alueella, ulottuen se Mekongin suistomaalta Laosin kaakkoisosaan, tuhoutui tai vaurioitui alkuviikolla 15 helikopteria. Miesmenetykset olivat kuitenkin suhteellisen pienet, sanotaan tiedonannossa: 4 amerikkalaista kuoli ja 6 loukkaantui näissä operaatioissa.

Yksityisvartija ampui kaappausta yrittäneen

Lentokoneen matkustajat pelastuivat haavoja ja loukkaantumisia saamatta

San Francisco. — San Franciscon lentokentällä oli tiistaina hermojännitystä aiheuttanut tilanne kun kaappausyrityksen suorittanutta miestä ammuttiin hengenvaarallisesti Trans-World Airlines 707 suihkukoneessa.

Kaappausyrityksen tehnyt tunnistettiin myöhemmin 28-vuotiaaksi Donald Irwiniksi, Resedasta, Kaliforniasta. Tämän terveh-dyskortti-taiteilijaksi sanotun miehen tarkoituksena oli viranomaisten selitysten mukaan pakoittaa mainitun koneen lentäjä ohjaamaan koneensa Pohjois-Vietnamiin.

Häntä ammuttiin vatsan alaosaan .38 kaliberin pistoolilla. Ampujaksi ilmoitetaan Brink's Inc. vartija, 34-vuotias Robert De Nisco, Brooklynista, N.Y.

Hänen kerrotaan ampuneen matkustajien päiden yli kaappaus yrityksen tekijää, mutta lentokoneen 55 matkustajasta ja 8-henkisestä miehistöstä ei loukkaantunut kukaan.

USA:n viranomaisten antamien tietojen mukaan Irwinia vastaan nostetaan syytös lentokoneen kaappausyrityksestä.

Irwinin sanotaan olleen aiemmin erään mielenvikaisten parantolan hoidokkina sen jälkeen kun hän oli ollut yhteenotossa erään poliisin kanssa.

Yhdysvalloissa voidaan lentokoneen kaappausyrityksestä langettaa 20-vuotisesta vankilatuomiosta aina kuolemantuomioon asti.

Irwinin sanotaan olevan ampumahaavan johdosta vakavassa tilassa Peninsula sairaalassa.

Koneen matkustajien kertoman mukaan mies oli noussut Los Angelesissa koneeseen, joka oli menossa New Yorkiin.

OMATOIMISILLE MYÖS TYÖTTÖMYYSVAKUUTUS?

Ottawa. — Liittovaltion työministeri Bryce Mackasey antoi alahuoneen istunnossa tiistaina antamansa lausunnon perusteella ymmärtää, että hallitus harkitsee uudelleen sitä, kun työttömyysvakuutuslakiin suunniteltujen muutosten yhteydessä aiotaan "omassa työssään" olevat jättää edelleen mainitun lain ulkopuolelle, siis vaille työttömyysvakuutuslain turvaa.

Mr. Mackasey puhui alahuoneen työväenasiain valiokunnan istunnossa liittohallituksen valkoisesta kirjasta, koskien työttömyysvakuutuslakia. Ymmärryksenä on, että Valkoisen kirjan esityksiä edustava lakiluonnos esitetään alahuoneen seuraavan istunnon käsiteltäväksi.

Valkoisessa kirjassa esitetään, että kaikkien työläisten pitäisi uudistuksen perusteella tulla työttömyysvakuutuksen alaisuuteen. Lain nykyisten säädösten mukaan työttömyysvakuutuslain alaisuuteen on pakko liittyä vain niiden työläisten, jotka ansaitsevat $7,800 ja sitä vähemmän vuodessa vaikka toisaalta säädetään, että tuntipalkkalaisten on liityttävä työttömyysvakuutuksen alaisuuteen.

Valkoisen kirjan ehdotusten mukaan työttömyysvakuutuksen perusta laajenee sikäli, että sen alaisuuteen tulee 1,200,000 canadalaista enemmän kuin nyt, lukeutuen nyt työttömyysvakuutuksen alaisuuteen tulevien joukkoon sairaalatyöläiset, opettajat sekä liitto- ja maakuntahallitusten toimenhaltijat. Mutta ulkopuolelle jäisi edelleen omassa työssään olevat.

Stanley Knowles (NDP, Winnipeg North Centre) kysyi puolestaan, että miksi tätä ryhmää tulisi pitää työttömyysvakuutuslain ulkopuolella vaikka tiedetään, että monet omassa työssään joutuvat vastoin omaa tahtoaan työttömiksi. "Minä hyväksyn kaikkikäsittävän periaatteen minkä te (hallitusministerit) olette omaksuneet, mutta miksi ei sitä toteuteta loppuun asti vetämällä mukaan kaikki työtätekevät", sanoi mr. Knowles.

Mr. Mackasey vastasi, että hän "ei ole kylmäkiskoinen" sellaiselle muutokselle, ja että hän pyytää ministeriönsä virkailijoita tutkimaan mahdollisuutta omassa työssään olevien vetämiseksi työttömyysvakuutuksen alaisuuteen.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Aika tärskäys jälleen!

Ne eläkeläiset ja heidän ystävänsä, jotka erehtyivät luulemaan, että pääministeri Pierre Trudeaun puheet "oikeudenmukaisesta yhteiskunnasta" saivat alkuviikolla uuden näytteen siitä, kuinka epäluotettavia "ystäviä" miljonääri-liberaalit ovat. Kun Canadan eläkesuunnintelman etuja nauttiville sanottiin nyt, että heidän eläkettään korotetaan tulevan vuoden alussa 2-prosenttisesti, ja kun samassa yhteydessä annettiin ymmärtää, että peruseläkettä korotetaan vuoden vaihteessa myös 2-prosenttisesti, monen eläkeläisen ja kaikkien oikeamielisten canadalaisten rinnasta nousi huokaisun muotoinen äänähdys: varjeltakoon meitä moisilta ystäviltä!

Meille tietenkin sanotaan, että "laki on laki, eikä sille voi hallituskaan mitään". Tosiasia tietenkin on, että lait ovat ihmisten laatimia ja ne voidaan myös muuttaa, korjata tai vahingollisiksi tultuaan kokonaan romuttaa. Tässä tapauksessa on kysymys nimenomaan hallituksen aloitteesta muodostetusta laista.

Noin viitisen vuotta sitten, jolloin astui voimaan yksilöiden ja heidän työnantajiensa kuukausimaksuihin perustuva Canadan eläkesuunnitelma, säädettiin lakivoimaisesti, että elinkustannusten noustua korotetaan vuosittain myös vanhuudeneläkkeitä. Peruseläke, mikä on nyt vajaa $80 kk. ja varattomuuteen perustuva lisäeläke, mikä on nyt vähän yli $30 kuukaudessa, tuli saman säädöksen alaiseksi. Kaikkien näiden eläkekorotusten yhteydessä säädettiin kuitenkin, että eläkkeet voivat vuosittain nousta korkeintaan vain 2-prosenttisesti, huolimatta siitä kuinka paljon elinkustannukset ovat ko. vuoden aikana nousseet.

Kun huomioidaan, että elinkustannukset ovat kohonneet viimeksikuluneitten vuosien aikana yli 4-prosenttisesti, ja eläkkeitä on korotettu vain 2-prosenttisesti, silloin nähdään, että eläkeläisten talousasema on huonontunut vuodesta vuoteen. Esimerkiksi viime vuonna kohosivat elinkustannukset virallisesti 4.1 prosenttisesti, mutta nyt tiedoitetaan, että tammikuun 1 päivänä korotetaan eläkkeitä vain 2-prosenttisesti! Käytännöllisesti katsoen eläkeläiset ovat koko vuoden ajan joutuneet hintojen nousun takia maksamaan entistä enemmän kulutustavaroistaan. Vasta vuoden kuluttua heille luvataan vähän huojennusta tilanteeseen, mutta silloinkin vain vajaa puoli siitä, mitä elinkustannukset ovat kohonneet! Voiko tämän suurempaa vääryyttä ajatella.

Ja kaiken tämän jälkeen esimerkiksi pääministeri Trudeau on pauhannut palkankorotuksia vastaan muka sillä perusteella kun eläkkeet ovat jääneet syvälle aallon pohjaan — ikäänkuin työläiset olisivat vastuussa hallituksen ja parlamentin laatimasta kehnosta laista ja siitä kun vääryyttä tapahtuu eläkeläisiä kohtaan liittohallituksen tekemättä mitään korjausta tilanteeseen.

Kuinka suuresta nurjamielisyydestä eläkeläisiä kohtaan on tässä kysymys, se näkyy mm. seuraavasta: Canadassa on nyt 1,600,000 peruseläkettä nauttivaa vanhempaa kansalaista ja heistä lähes puoli (lähes 800,000) niin varattomia, että he saavat köyhyyteen perustuvaa lisäeläkettä joko osittain tai kokonaan. Peruseläkkeen ja koko lisäeläkkeen saava henkilö saa nyt kuukausituloksi $111.41. Kun eläkettä korotetaan 2-prosenttisesti tammikuun alussa, heidän eläkkeensä nousee todella ruhtinaalliseen määrään, eli $113.64 kuukaudessa. Mutta jos laki olisi laadittu sellaiseksi, että eläkkeitä korotettaisiin vastaavasti elinkustannusten nousun kanssa, eläkeläisten pitäisi nyt saada $121.27 kuukaudessa ollakseen ostovoimaltaan ennallaan. Toisin sanoen, hallitus nipistää niistä jokaisen vanhan ukon, eukon ja lesken kuukausieläkkeistä pois $7.63, puhumattakaan nyt siitä, että eläkeläistenkin elintason pitäisi teknologisen kehityksen ja tuotannon nousun ansiosta parantua — eikä huonontua, kuten nyt tapahtuu vuodesta toiseen.

Jos koskaan, niin nyt olisi hallitusta pommitettava vaatimuksilla eläkkeiden korottamiseksi. Älkäämme sekaantuko mihinkään erikoisvaatimuksiin. Eläkkeet ovat aivan liian alhaiset. Niitä on korotettava. Ja eläkkeiden korotusten lisäksi on vanhemmille kansalaisille saatava muitakin etuisuuksia, kunnallisverojen huojennuksia, alennettuja matkustuslippuja busseissa, junissa, lentokoneissa jne; kaikille eläkeläisille ilmainen kalastusoikeus sekä alennetut metsästysluvat jne. Tärkeintä on kuitenkin, että vaaditaan näiden kaikkien eläkkeiden tuntuvaa korottamista. Se voi tuntua pitkäveteiseltä ja hyödyttömältä toiminnalta — mutta mitä lähemmäksi tulevat seuraavat liittovaalit ja mitä voimakkaammaksi nousee vaatimus eläkkeiden korottamiseksi, sitä enemmän tulee mahdolliseksi, että pääministeri Trudeau ja hänen liberaalipuolueensa korottaa eläkkeitä — tai joutuu antamaan paikkansa voimille, jotka tämän tärkeän ja oikeudenmukaisen korjauksen tekevät.

Ajankohtaisia vetoomuksia

Puhuen Yhdistyneet Kansakunnat järjestön 25-vuotiskauden juhlinnan merkeissä Yleiskokouksen istunnossa viime maanantaina, pääsihteeri U Thant esitti kaksi ajankohtaista vetoomusta.

Varoittaen kuulijoitaan — YK:n 126:n jäsenmaan edustajia — että lähi-idässä voidaan menettää rauhan mahdollisuudet jos Egyptia ja Israelia ei saada nyt YK:n välittäjän Gunnar Jarringin puheenjohdolla neuvottelupöydän ääreen, U Thant vetosi erikoisesti Yhdysvaltoihin ja Neuvostoliittoon, että ne tekesivät kaiken voitavansa neuvottelujen uudelleen käynnistämiseksi. Hän antoi ymmärtää, että nämä supervallat voivat Englannin ja Ranskan tukemana vaikuttaa paljon rauhanasian edistämiseksi lähi-idässä.

Viitaten suurvaltojen tärkeään rooliin YK:ssa, U Thant sanoi: "Tämä on, uskon niin vakaasti, miten YK:n toimintaa on suunniteltu ja miten se on toiminut vaikeissa ja vaarallisissa tilanteissa ja se olisi ilahduttava enne tulevaisuudelle järjestön nyt viettämänä 25-vuotispäivänä sekä vaikuttavana esimerkkinä maailmalle."

Ei ole epäilystäkään siitä, etteikö yleisen mielipiteen painostus ja sen yhteydessä ko. supervaltojen asennoituminen voi vaikuttaa niin, että Israel lopettaa jarrutuksensa ja ryhtyy neuvotteluun arapimaiden kanssa mr. Jarringin johdolla. Loppujen lopuksi tässä on yhtä paljon kysymys Israelin kuin araibmaidenkin eduista. Rauhan vakiinnutttaminen oikeudenmukaisella tavalla ei loukkaa minkään lähi-idän maan todellisia kansallisetuja vaan tukee ja voimistuttaa niitä.

Samassa yhteydessä pääsihteeri U Thant kehotti Yhdysvaltoja ja Neuvostoliittoa suostumaan niin puolustus- kuin hyökkäysluontoistenkin ydinaseiden kokeilujen moratoriumiin siihen asti kunnes niiden kesken päästään lopulliseen sopimukseen kaikenlaisten ydinaseiden kokeilujen täydellisestä lopettamisesta.

U Thant sanoi, että tällainen atomiaseiden kokeilujen moratoriumi olisi hyödyllinen alustava askel Wienissa ja Helsingissä pidettävien SALT-neuvottelujen edistymisen kannalta katsoen.

Kuten tiedetään, Neuvostoliitto on aikoja sitten ilmaissut kantansa ydinaseiden kokeilujen kieltämiseksi. Yhdysvallat on kuitenkin halunnut erinäisten väitösten perusteella jatkaa maanalaisia kokeiluja ja niin ei ole tästä asiasta päästy lopulliseen ratkaisuun.

Ydinaseiden kokeilut on supervaltojen yhteisen sopimuksen perusteella kielletty maassa, ilmassa ja meressä. Toivottavaa vain on, kuten U Thant vuosiraportissaan esittää, että nyt lopetettaisiin kaikki ydinaseiden kokeet väliaikaisten järjestelyjen puitteissa, kunnes asiasta saadaan hyväksytyksi varsinainen kansainvälinen sopimus.

Dmitri Gudkov:

MITÄ KUULUU INDONESIASTA

Indonesia sai itsenäistyessään perinnöksi riippuvuuden kansainvälisistä kapitalistisista markkinoista, syvään juurtuneen feodalismin jäänteet agraarisuhteissa ja kansallisen talouselämän äärimmäisen heikkouden. Huomattava osuus tässä oli ns. comprador-aineksilla, jotka olivat sadoin sitein kiinnittyneet imperialistisiin monopoleihin.

Kommunistinen puolue, sen joukkojärjestöt ja muut kansalliset isänmaalliset puolueet ja ryhmittymät joutuivat alun alkaen taistelemaan paitsi kolonisaattorien avoimia aggressioyrityksiä myös sisäisen taantumuksen kiihtynyttä vastarintaa vastaan. Oikeistovoiteja vastaan (ns. Madiunin tapaukset) veivät hengen monilta tuhanmien vuonna 1948 organisoima provokaatio Indonesian kommunissilta ihmisiltä ja heikensivät vakavasti tasavallan asemaa.

EDISTYKSEN KAUSI

Vuosina 1959—60 ryhdyttiin USA:n, Englannin ja Hollannin tuen turvin useilla alueilla vastavallankumouksellisiin separatistisiin mellakoihin. Ne uhkasivat vakavasti alueellista eheyttä ja maan poliittista riippuvuutta. Koko 50-luvun kuluessa toimi eräiden laillisten muhamettilaisjärjestöjen tukemia terroristijoukkioita. Muhamettilaisjärjestöt yrittivät muuttaa Indonesian teknokraattiseksi islamilaiseksi valtioksi, joka olisi harjoittanut antikommunistista politiikkaa.

Mutta joukkojen poliittisen aktiivisuuden korkea taso, kansallisen vapautusliikkeen vauhti, Neuvostoliiton, muiden sosialististen maiden sekä vapautuneiden Aasian ja Afrikan maiden tarmokas tuki auttoivat Indonesian kansaa voittamaan nämä koettelemukset.

Askel askeleelta syrjäytettiin poliittiselta näyttämöltä imperialistismieliset ja fanaattiset uskonnolliset ryhmittymät. Omaksuttiin entistä päättävämpi kanta ulkomaisiin pääomasijoituksiin nähden, laadittiin aktiivinen ja itsenäinen ulkopoliittinen linja, jonka avulla Indonesia hankki itselleen näkyvän paikan aasialais-afrikkalaisen solidaarisuusliikkeen riveissä. Juuri Indonesian Bandungissa pidettiin menestyksellisesti Aasian ja Afrikan maiden konferenssi, jonka osuus kehitysmaiden yhtenäisyyden lujittamisessa oli suuri.

Myös maan taloudellinen itsenäisyys lujittui. Sosialististen maiden kanssa solmittujen sopimusten puitteissa ryhdyttiin rakentamaan useita teollisuuslaitoksia, kulttuurikohteita, koulutettiin tuhansia sosialisteja mitä erilaisimpiin ammatteihin, ryhdyttiin toimenpiteisiin tasavallan puolustuskyvyn lujittamiseksi. Sen diplomaatit esiintyivät kansainvälisillä foorumeilla usein yhdessä sosialististen valtioiden kanssa kysymyksissä, jotka koskivat taistelua imperialismia ja kolonialismia vastaan niiden kaikissa ilmenemismuodoissa sekä rauhan ja kansainvälisen yhteistyön puolesta.

Laajan kansainvälisen kannatuksen turvin Indonesia sai vapautetuksi vuonna 1962, Länsi-Irianin — viimeisen osan alueestaan, jota hollantilaiset olivat laittomasti pitäneet miehitettynä tasavallan julistamisenkin jälkeen.

Poliittisessa elämässä tapahtui tärkeitä muutoksia. Vasemmistovoimien ja ennen kaikkea kommunistisen puolueen arvovalta ja vaikutus kasvoivat. Puolueen riveissä laskettiin olevan neljättä miljoonaa jäsentä. Pidettiin joukkokokouksia ja luotiin joukkojärjestöjä, jotka yhdistivät lopulta 16 miljoonaa työläistä, talonpoikaa, kalastajaa, sivistyneistön edustajaa ja taiteilijaa.

Hollantilaisille, amerikkalaisille ja belgialaiselle pääomalle kuuluneet tuotantolaitokset kansallistettiin, mikä loi edellytykset kehittää talouselämän valtiollista sektoria todellisen itsenäisyyden saavuttamisen perustana.

Niinpä 60-luvun alkuun mennessä Indonesiassa alkoivat kehittyä edellytykset maan kaikkinaiselle edistykselle yhteiskunnallis-taloudellisen kehityksen tiellä. Vapautusvallankumouksen kansallis-demokraattinen vaihe alkoi olla sivuutettu.

VIRHEET JA TAKAISKU

On kuitenkin sanottava, että tänä aikana tasavallan johtajat tekivät useita periaatteellisia virheitä suunnitellessaan maan kehityksen myöhäisempää linjaa, antautuivat Pekingin tehostettuun painostukseen ja viehättyivät perusteettomiin ja väliin edesvastuuttomiinkin ulkopoliittisiin toimenpiteisiin yhteiskunnallis-taloudellisten uudistusten tappioksi. Kuten todetaan nykyisin Indonesian maanalaisen kommunistisen puolueen asiakirjoissa, että puolueen johtajat moalaisten käsitysten voimakkaan vaikutuksen alaisina menettivät kykynsä suhtautua luokkakantaisesti tapahtumiin ja kannattivat varauksetta hallituksen linjaa.

Tämä edisti oikeistovoimien vakiintumista. Ne käyttivät omiin tarkoituksiinsa maan taloudellisen tilan huononemista sekä että vieraansumista, joka oli havaittavissa Indonesian suhteissa useimpiin sosialistisiin valtioihin ja Aasian sekä Afrikan maihin, sekä talonpoikien tyytymättömyyttä hallituksen välinpitämättömyyteen maaseudun agraariuudistuskysymyksessä. Taantumukselliset luottivat suunnitelmissaan armeijaan ja ennen kaikkea maavoimiin, joiden johdossa oli runsaasti antikommunistisesti suuntautuneita upseereja.

Vuoden 1965 syyskuun 30 pn tunnettujen tapahtumien jälkeisen vallankaappauksen tuloksena virastaan syrjäytettiin hallitus, jota oli johtanut Indonesian kansallisen vapautusliikkeen huomattava henkilö pesidentti Sukarno. Ja pantiin toimeen julmuudessaan ennennäkemätön fyysinen ja poliittinen terrori kommunisteja ja muita vasemmistovoimia vastaan ja kiellettiin lainsäädännöllisesti marxilais-leniniläinen oppi. Pogromien ja murhien maininkeihin menehtyi ainakin 500,000 kommunistia ja muuta patriootta, sadat tuhannet heitettiin vankiloihin ja keskitysleireihin. Indonesian taantumuksellisten rikokset herättivät vihaa ja suuttumusta maailman edistyksellisissä piireissä.

Viime viiden vuoden tapahtumat ja Indonesian poliittinen kehitys tuona aikana ovat realisehin uhkana Indonesian vallankumouksen saavutuksille. Vasemmistovoimien syrjäyttäminen julkiselta poliittiselta näyttämöltä ja antikommunismin kohottaminen viralliseksi poliittiseksi linjaksi heikentävät huomattavasti tasavaltaa ja tekevät sen alttiiksi imperialististen piirien painostukselle. Kolme vuotta sitten hyväksytty laki ulkomaisista pääomansijoituksista avasi ovet selälleen lännen aktiivisesti tunkeutua maan elämään. Se vei tasavaltaa monta vuotta kehityksessä taaksepäin.

Tapahtuneet muutokset ovat lyöneet leimansa myös maan ulkopolitiikkaan ilmoittaessaan pysyvänsä uskollisena liittoutumattomuuspolitiikalleen Indonesian diplomatia kuitenkin sallii tasavallan liittyvän Kaakkois-Aasian maiden liittoon, poliittiseen ryhmittymään, jonka länsi pyrkii muuttamaan sotilaspoliittiseksi liitoksi hajonneen SEATO:n sijaan. Hiljattain Indonesian hallitus teki aloitteen niin sanotun Djakartan konferenssin kutsumisesta koolle pohtimaan Indokiinan ongelmaa. Itse asiassa tämä tapaaminen muuttui USA:n sotaliittolaisten tapaamiseksi tällä maailmankulmalla.

Indonesialaiset reagoivat yhä levottomammin näihin vaarallisiin pyrkimyksiin ja vastustavat äärioikeistolaisten voimien aktivoitumista, nämä kun pitävät nykyistä hallitusta liian maltillisena. Yhä useammin kuulee vastalauseita viranomaisten mielivallan, lahjonnan ja demokratian puutteen johdosta. Maan demokraattiset voimat toipuvat vähitellen iskusta, jonka ne taantumukselta saivat ja vaativat yhä aktiivisemmin Indonesian kansan etujen suojelemista. Ne ovat varmoja, että vapaus, oikeudenmukaisuus ja yhteiskunnallinen edistys lopulta voittavat.

SYNTYMÄ-PÄIVIÄ

Tilhi Hänninen, Long Lake, Ont. täyttää tänään, syyskuun 17 pnä 84 vuotta.

Jack Walli, Sudbury, Ont. täyttää perjantaina, syyskuun 18 pnä 75 vuotta.

Frank Tommila, Whitefish (Little Penage), Ont. täyttää perjantaina, syyskuun 18 pnä 72 vuotta.

Tyyne Sillman, Thunder Bay, Ont. täyttää sunnuntaina, syyskuun 20 pnä 77 vuotta.

Arnold Mänty, Kirkland Lake, Ont. täyttää sunnuntaina, syyskuun 20 pnä 72 vuotta.

Matti Ponne, Wahnapitae, Ont. täyttää sunnuntaina, syyskuun 20 pnä 71 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Mitä muut sanovat

KESÄMÖKKIKÖ VEDEN JAKAJA?

Kysyy Kansan Tahdon Oskari Suomessa ja vastaa, ettei oma asunto, auto tai kesämökki suinkaan ole aatteellinen tai poliittinen veden jakaja, jonka perusteella vasemmistolaisia voitaisiin lajitella, kuten porvarillisessa propagandassa yritetään hämätä työläisiä:

"Sosialismi ei luokittele ihmisiä omalla työllä hankitun omaisuuden perusteella eikä liioin vainoa tällaista omaisuutta, päin vastoin se pyrkii ja pystyykin luomaan sellaisen yhteiskunnan, jossa jokainen saa omistaa sen mitä kykenee omalla työllä hankkimaan. Tämän sosialismi turvaa sillä, että poistaa oikeuden käyttää pääomaa toisten riistämiseen. Vedenjakaja on suhtautumassa tämän oikeuden poistamiseen eikä suinkaan omalla työllä hankittuun omaisuuteen.

Tätä porvarillinen propaganda pyrkii alinomaan sotkemaan ja hämäämään keksimällä kaikenlaista soopaa kesämökki-vedenjakajista. Siksi kauniin kodin ja täyden vatsan omalla työllään hankkinut työläinen selitetään samanlaiseksi omistajaksi kuin sanokaamme Ehnrooth, joiden edut ovat yhteiset ja siksi heidän tulee olla korkeintaan Simpan tapaisia 'maltillisia' sosialisteja, joiden mielestä Ehrnroothin on saatava pitää pääomansa siinä kuin työläisen kauniin kotinsa, täyden vatsansa ja autonsa.

Kaikkein pirullisinta on, että propagandalla lietsotaan kateutta ja epäsolidaarisuutta työläisten keskuuteen. Sillä kylvetään vähäosaisimpiin kateutta ja kaunaa paremmin pärjääviä työläisiä kohtaan ja heihin sillä lietsotaan välinpitämättömyyttä vähäosaisimpia kohtaan. Häpeällistä mutta totta on, että tässä hämäyksessä on toistaiseksi melko hyvin onnistuttu."

BRASILIAN LIITTOVALTIO

Asukasluku: 85,655,000 (+ intialaisväestö n. 90,000).

Pinta-ala: 8,512,000 neliökm.

Väentiheys: 10.7 as/neliökm.

Pääkaupunki: Basilia 300,000 asukasta.

Muita kaupunkeja: Sao Paulo 5,251,000 as. Rio de Janeiro 3,-977,000 as.

Valtiomuoto: sotilasdiktatuuri.

Presidentti: Emilio Garrastau Medici.

Virallinen kieli: Portugali.

Bruttokansantuote henkeä kohden: 220 US$, kansantulon kasvu v. 1960—1966: 0.6%/v.

Lapsikuolleisuus: 79 jokaisesta 1000:sta elävänä syntyneestä kuolee ensimmäisenä ikävuonnaan.

Lukutaito: 60 pros., koillisosassa 25 pros.

Siitä lähtien kun Brasilia v. 1500 joutui Portugalin herruuteen, se on ollut ulkomaisten valtakeskusten tiukassa otteessa, ensin Portugalin, sitten Englannin ja viimein Yhdysvaltain imperialismin puristuksessa. Täysi riippuvuus emämaasta, jota valtiollisen itsenäisyyden saavuttaminen ei ole katkaissut, on luonut maahan sisäisen luokkarakenteen, jossa valta on harvalukuisella suurtilallis- ja kapitalistiluokalla.

Tämä luokka riistää hyvinvointinsa työläisten ja maaseutuproletariaatin työstä, mutta se itse on täysin riippuvainen ulkomaisista imperialisteista eikä se näin ollen voi panna alulle kansallista kapitalistista kehitystä.

Kaikki hyväätarkoittavat yritykset uudistaa parlamentaarisesti maan taloudellis-yhteiskunnallista rakennetta ovat sortuneet Yhdysvaltain tukemiin sotilaskaappauksiin. Tunnetun tapaus on porvarillis-reformistinen presidentti Joao Goulart, joka toimikautenaan 1961—64 yritti varovasti parantaa työväestön asemaa. Hänet syöstiin vallasta aprillipäivänä 1964, Yhdysvaltain innokkaalla tuella. Tämä siitä huolimatta, että hänen aikomansa uudistukset eivät suinkaan olisi merkinneet ongelmien perimmäisen syyn, kapitalistisen talousjärjestelmän poistamista. Mutta Yhdysvalloille on jo liikaa, että joku sen vaikutuspiirissä oleva maa yrittää tutkia mahdollisuuksia kansalliseen taloudelliseen kehitykseen.

Vuodesta 1964 lähtien ovat eri kenraalit ja marsalkat vaihdelleet valtaistuimella, mutta politiikan suunta on pysynyt samana. Kansan lisääntyvä vastarinta on pakottanut hallituksen yhä verisempiin tukahdutustoimiin, mutta se on myös pakottanut vallanpitäjät paljastamaan todellisen luonteensa. Tämän päivän vankiloissa viruvat isänmaanystävät ja kaiken inhimillisen elämän ulkopuolelle jätetyt kansanjoukot eivät elätä minkäänlaista toivoa kehityksestä ennen kuin kansa itse on maailman edistyksellisten voimien tuella syössyt Yhdysvaltain sätkynuket vallasta ja johtanut maansa voimavarat oman kansan, sen työtätekevien käyttöön.

Pääministeri Louis Robichaud ja hänen liberaalipuolueensa ovat kuumeisessa vaalikampanjassa. Liberaalit toivovat, että New Brunswickin asukkaat äänestävät heidät takaisin valtaan suuremmalla enemmistöllä maakunnassa lokakuun 26 pnä suoritettavissa vaaleissa.

Apollo-kapseli haettiin Murmanskista

Murmansk. — Apollo-ohjelmaan kuulunut koekapseli, jonka neuvostoliittolaiset kalastajat poimivat merestä Biskajanlahdella, on luovutettu Yhdysvalloille. Amerikkalainen jäänmurtaja South Wind purjehti hiljattain kapseli mukanaan Murmanskista.

Jäänmurtajan miehistö tutustui kolmen päivän aikana Murmanskiin. He laskivat mm. seppeleen toisen maailmansodan aikana kuolleiden neuvostoliittolaisten, amerikkalaisten ja englantilaisten merimiesten haudalle.

PÄIVÄN PAKINA

EDULLISTA "KAUPPAA"

Jos asiaan paneudutaan presidentti Nixonin hallituksen kannalta, niin myöntää täytyy, että Kaakkois-Aasian sodan "aasialaistuttamisella" on vissit etunsa ja tenhovoimansa.

Sodan "vietnamisoiminen" tarkoittaa etukädessä sitä, että amerikkalaiset miehet vapautetaan sodankäynnistä. Ostetut ja maksetut aasialaiset palkka- ynnä muut sotilaat ampuvat, haavoittuvat ja kuolevat siellä, missä tähän asti on vuotanut jenkkien veri.

Alkuviikosta Washingtonissa tulleen New York Times Servicen uutistiedon mukaan jokaisen amerikkalaisen sotilaan vuosimenoksi Vietnamissa tulee $13,000, mutta esimerkiksi Etelä-Koreasta "avustuksen" nimissä ostettujen sotilaiden hinta on vain $5,000 vuotta ja miestä kohti!

"Säästö" on siis tuntuva. Peräti $8,000 miestä kohti. Sodan "aasialaistuttaminen" siis "kannattaa" ja tuottaa melkoisia voittoja "tykin ruoan" hintojen säästön puitteissa.

Sivumennen sanoen amerikkalaiset saivat vasta nyt tietää millä hinnalla Pentagon on saanut Vietnamissa käyttöönsä Etelä-Koreasta lähetettyjä sotilaita.

Sopimus, ns. Winthrop Brown memorandumi, Etelä-Korean sotilaiden lähettämisestä Vietnamiin tehtiin jo maaliskuussa 1966, mutta amerikkalaiset saivat siitä virallisen tiedon vasta viime viikolla.

Kaupan salaamisen syyksi on virallisesti selitetty se kun Yhdysvaltain silloinen (Johnsonin) hallitus kävi neuvotteluja myös muiden maiden sotilaiden Vietnamiin hankkimisehdoista.

USA:n senaatin ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja J. W. Fulbright (D-Ark.) ilmaisi kuitenkin nyt vakuuttavammalta tuntuvan katsantokannan, että Etelä-Korean sotilaiden hankkimista koskeva sopimus tehtiin salaa kongressin selän takana sen vuoksi, että kongessin jäsenet eivät saisi tietää minkälaisella kaupalla Etelä-Korean sotilaita Vietnamiin hankittiin. Edellämainitun uutistiedon mukaan USA:n Seoulissa, Etelä-Korean pääkaupungissa olleet viranomaiset olivat antaneet ymmärtää, että memorandumi tulee pitää salaisuutena presidentti Johnsonin pelätessä kongressin oppositioa.

Nyt Yhdysvaltain senaatin ulkoasiainvaliokunnan alakomitea jonka johtajana toimii Stuart Symington (D-Miss.), on saanut tietää ja sen perusteella puolestaan tiedoittanut, että 50,000 eteläkorealaisen sotilaan lähettäminen ja ylläpitäminen Etelä-Vietnamissa on tullut viimeksikuluneen vuoden aikana maksamaan yli miljardin — eli keskimäärin $5,000 sotilasta kohti.

Ja mainitussa uutistiedossa sanotaan:

"Yleisenä tietona on ollut kauan, että Yhdysvallat on tukenut Vietnamissa olevia Etelä-Korean asevoimia. Mutta tämän avustuksen määrä ja hinta on pidetty salaisuutena viime helmikuuhun asti annettuun todistajalausuntoon asti . . ."

Thaimaasta hankitusta tykinruoasta on jouduttu maksamaan vähän korkeampi hinta, sillä tämän alakomitean julkaiseman tiedon mukaan Thaimaan 12,000 Etelä-Vietnamissa olevaa sotilasta on tullut amerikkalaisille maksamaan noin $1 miljardi eli suhteellisesti kaksi kertaa enemmän kuin Etelä-Korean sotilaat.

Etelä-Vietnamiin lähetetyn 2,000 filippiiniläissotilaan kohdalta Yhdysvallat on maksanut vuoden 1969 loppuun mennessä $39 miljoonaa, eli osapuilleen $6,700 miestä kohti.

Kallista hommaa on satelliittienkin sotilaiden "värvääminen", mutta kun amerikkalaisten sotilaiden kustannusten sanotaan olevan $13,000 vuotta ja miestä kohti, niin "säästö" on sittenkin melkoinen.

Toisin sanoen, presidentti Nixonin hallituksen kannalta katsoen Vietnamin sodan "aasialaistuttaminen" on kannattavaa afääriä. Vika on vain siinä, että näitä satelliittien sotilaita saatiin rahankin voimalla perin vähän — ja niiden "sankaruudesta" ei ole taistelukentiltä mitään erikoista kuulunut.

Ja siunatuksi lopuksi. Ihmeellisiä ovat USA:n "kansanvallan" polut. Valtapiirit voivat sysätä miljardeja miljardien perästä tuhansien mailien päässä käymäänsä likaiseen sotaan, eikä siitä anneta pitkän viiden vuoden aikana tietoa edes kongressille — tavallisesta kansasta puhumattakaan!

Dollaridiplomaatia on ilmeisesti äärettömän tehokasta ja myös tuloksia tuottavaa afääriä, mutta ihmetellä kaiketi sopii sen joitakin kotkotuksia.

— Känsäkoura.

Urheilukuulumisia

TUOMARIN MYÖNTEINEN PÄÄTÖS ROHKAISEE CLAYTA

Saaden rohkaisua liittovaltion tuomarin Walter R. Mansfieldin maanantaisesta päätöksestä, että häneltä ei voida estää nyrkkeilyoikeutta asevoimiin menon kieltäytymisen perusteella, Cassius Clay (tunnetaan myös Muhammed Ali-nimellä), tulee viikon lopulla anomaan nyrkkeilylupaa New York State Athelic Comissionilta.

Tuomari Mansfield sanoo lausunnossaan, että Clayn nyrkkeilyoikeuskielto yli kolmen vuoden takaa edustaa "mielivaltaista ja kohtuutonta poikkeamista komissionin nodattamista menettelytavoista, joiden perusteella nyrkkeilylupia on annettu rikoksista tai sotilasrikkomuksista tuomituille."

Tuomarin lausunnossa osoitetaan että vuonna 1967 komissioni myönsi useita nyrkkeilylupia rikoksista tuomituille. Hänen lausunnossaan sanotaan:

"Komissioni ei ole esittänyt mitään todistusta kumotakseen eittämättömän todisteen mielivaltaisesta, oikullisesta ja perustelemattomasta syrjinnästä valittajaa (Clayta) vastaan."

Mainitun New Yorkin komissioni otti ensimmäisenä pois Clayn maailmanmestaruustittelin kostoksi siitä kun Clay ei halunnut mennä sotaan, ja sitä seurasivat Yhdysvalloissa muut ammattilaisnyrkkeilyä valvovat elimet.

Vajaa kolme viikkoa sitten Clay sai lopulta ensimmäisen kerran oikeuden (kolmeen ja puoleen vuoteen) järjestää nyrkkeilynäytöksen Jerry Quarrya vastaan. Tämä ottelu on Atlantassa lokak. 26 pnä ja 28-vuotias Clay aloittaa harjoittelunsa Miamissa ensi tiistaina.

"Minun kannaltani katsoen," sanoi mr Clay "tuntuu suurenmoiselta saada taas tilaisuuden toimeentulon hankkimiseksi. Minulla ei ole mitään kaunaa ketään vastaan. He tekivät, minkä katsoivat oikeaksi ja minä menettelin siten kuin oikeaksi näin."

SUOMEN ENNÄTYKSIÄ KEIHÄÄSSÄ, SADALLA JA 2,000 METRILLÄ

Kolme uutta Suomen ennätystä sekä muitakin hyviä yleisurheilutuloksia saavutettiin 9. syyskuuta eri puolilla Suomea. Oulun Pyrinnön syyskisoissa heitti vihantilainen Jorma Jaakkola keihäässä nuorten sarjassa tuloksen 80,90, mikä on uusi SE. Samoissa kilpailuissa Pauli Nevala heitti 91,36.

Raimo Vilen, 24, kirjasi 100 metrin Suomen ennätysnumeroiksi 10,3. Täsmälleen 35 minuuttia myöhemmin juoksi sama mies samaisella Vuosaaren kumiasfaltilla Helsingissä 200 metrillä Suomen kaikkien aikojen toiseksi parhaan ajan 21,1. Edellisen SE:n 100 metrillä 10,4 ovat kuluvana vuonna juosseet Vilenin lisäksi O. Karttunen, J. Tapola ja J. Kotikoski. Kesti kokonaista 64 vuotta ennen kuin 100 m:n SE putosi sekunnilla, sillä vuonna 1904 U. Häggman juoksi silloisen SE:n 11,3.

Syksyä kohti voimakkaasti kuntoutunut Matti Tuura paransi 2,000 metrin SE-numeroita roimasti juoksemalla matkan aikaan 5.08,8 Varsinais-Suomen piirin syyskisoissa Turussa. Tuuran aika sijoittuu tämän hetken maailmantilastossa peräti viidennelle tilalle ja on kaikkien aikojen titastossa Pohjolassa kolmantena.

VILEN 10,4

Yksi vuoden kärkitulos, Raimo Vilenin 10,4 ja 10,5 olivat Eltsun syyskuun 10 pn kisojen parhaimmat tulokset. Päämatkalla 3,000 metrillä Mikko Ala-Leppilampi jäi 9,8 sekunttia kesän parhaastaan. Aika oli nyt 8.10,0.

KOLMEN EE-TAHTIA NL KAUHOI 3.32,3

Neuvostoliiton uuteen Euroopan ennätykseen 3.32,3 4x100 metrin vapaauinnissa päättyivät EM-uinnit syyskuun 10 pn osalta. Kaksi muutakin EE tehtiin illan loppukilpailuissa. Naisten 200 m. vapaauinnissa DDR:n Gabrielle Mletzko kauhoi ennätykseksi 2.08,2. Unkarin Andrea Gyarmati voitti naisten 200 metrin selkäuinnin Euroopan mestaruuden uudella Euroopan ennätysajalla 2.25,5. Naisten korkeushypyissä uusi mestaruutensa Tshekkoslovakian Milena Duchkova. DDR:n hyppääjättäret Marina Janicke ja Sylvia Fiedler veivät muut mitalisijat.

PELE PALKKATAISTELUSSA

Brasilialainen jalkapallotähti Pele pyytää noin 30,000 markan (noin $7,500) kuukausipalkkaa ja lisäksi erilliset ottelukorvaukset uusiakseen sopimuksensa Santosin kanssa, ilmoitti eräs seuran virkalijoista viime viikolla. Pelen sopimus uusittaneen ensi kuussa. Viime MM-kisojen jälkeen Pele ilmoitti lopettavansa jalkapalloilun kolmen vuoden kuluessa. Nyt hän kuitenkin suunnittelee pelaavansa vielä vuoden 1974 MM-kisoissa Länsi-Saksassa... Tunnen itseni nuoreksi jälleen ja minulla on vielä paljon energiaa tallella, sanoi Pele, arvellen että hän voi säilyttää kuntonsa aina 35-vuotiaaksi.

Kosmos-361 avaruudessa

Moskova. — Neuvostoliitosta laukaistiin viime viikolla avaruuteen Kosmos-sarjaan kuuluva tekokuu, Kosmos-361. Tekokuussa on tieteellisiä laitteita, joiden tarkoituksena on jatkaa avaruuden tutkimuksia aikaisemmin ilmoitetun ohjelman mukaisesti.

Milloin tahansa tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma St. Thunder Bay, Ont.

UUSIEN TILAUSTEN HANKINTA VAPAUDELLE JA LIEKILLE

alkaa syyskuun 15 päivänä ja päättyy lokakuun 30 päivänä!

Kehoitamme kaikkia asiamiehiä ja -naisia sekä lehtiemme hyviä ystäviä ryhtymään uusien tilausten hankintaan Vapaudelle ja Liekille.

LAHJA KOKO VUODEN UUSILLE TILAAJILLE

Kaikille uusille koko vuoden Vapauden ja Liekin tilaajille annetaan LAHJANA KOMEA "JOULU"-julkaisu, joka ilmestyy marraskuun alkupuolella.

YLIMÄÄRÄINEN LAHJAPALKKIO UUSIEN TILAUSTEN HANKKIJOILLE

Henkilöille, jotka Torontosta, Thunder Baysta, Sudburysta Vancouverista, Sault Ste. Mariesta, South Porcupinesta, Timminsistä tai Kirkland Lakelta hankkivat 6 koko vuoden uutta Vapauden tai Liekin, eli yhteensä molempia 6 koko vuoden uutta tilausta, myönnetään $10.00 lahjapalkkio.

Toisessa sarjassa, mihin kuuluu kaikki ne lehtiemme paikkakunnat, joita ei edellisessä kohdassa mainita, kaikille niille, jotka hankkivat 3 koko vuoden Vapauden tai Liekin, eli yhteensä molempia 3 koko vuoden uutta tilausta, myönnetään $5.00 lahjapalkkio.

Uudeksi tilaukseksi lasketaan myös sellainen jonka entinen tilausaika on päättynyt ennen elokuun 31 päivää 1970.

Lehtiemme ystävät, asiamiehet ja naiset, työhön ja toimintaan uusien tilausten hankkimiseksi Vapaudelle ja Liekille!

Englannin työläiset valmiina taisteluun

Moskova. — Ammattiliittojen osoittamia yhtenäisyys, lujuus vallanpitäjien taholta tulevan uhan edessä on tärkein Englannin trade-unionien 102. edustajakokouksen saavutus — kirjoittaa Izvestijassa Vitali Kobish.

On tapahtunut jotain sellaista — jatkaa kommentaattori — jota eivät voi muistaa edes Englannin työväenliikkeen veteraanit. Kaikki edustajakokouksen perustuvaa laatua olevat päätöslauselmat — mm. vaatimus jähmettyneen talouden laajentamiseesta, jolla toimenpiteellä voitaisiin estää vallanpitäjien aikomukset vähentää sosiaalisia määrärahoja ja panna suitset työläisille heidän taistelussaan palkankorotusten puolesta — hyväksyttiin yksimielisesti.

Kommentaattori toteaa myös, että Britannian ammattiliitot ovat siirtyneet vasemmalle. Hyväksytyissä päätöslauselmissa puhutaan työnantajia vastaan suunnatusta vastarinnasta, vastalauseista hallituksen suunnitelmille toimittaa aseita Etelä-Afrikan hallitukselle sekä Euroopan kollektiivisen turvallisuusjärjestelmän luomisen näkökulmasta. Kaiken kaikkiaan Englannin ammatti yhdistykset ovat puhuneet voimakkaammin ja radikaalimmin kuin aikaisemmin. Vaikka edustajakokous ei poistanut Englannin työväenliikkeessä olevia erimielisyyksiä, se osoitti kuitenkin, että työläiset ovat vastaanottaneet uuden hallituksen ja työnantajien yhteisesti esittämän haasteen. He ovat valmiit taistelemaan.

USA:n tappioita

Saigon. — Yhdysvaltain sodanjohdon ilmoituksen mukaan USA on menettänyt syyskuun kymmenen ensimmäisen päivän aikana Etelä-Vietnamissa kaikkiaan 19 helikopteria ja kolme hävittäjäpommittajaa. USA:n armeijan tilastojen mukaan Vietnamin sodan alkamisesta lähtien Yhdysvallat olisi menettänyt 7,226 lento konetta ja helikopteria. Etelä-Vietnamin kansallisen vapautusrintaman sekä Vietnamin demokraattisen tasavallan ilmoitusten mukaan USA:n tappioluvut ovat huomattavasti suuremmat.

Nixonin sota on laiton

New York. — New Yorkin kaupunginvaltuusto on tehnyt päätöksen, jossa korostetaan, että Vietnamin sota, jota USA:n kongressi ei ole julistanut, on perustuslaiton. Kaupunginvaltuusto toteaa, että New Yorkin asukkailla on oikeus olla osallistumatta tähän sotaan.

Vastedes jokainen newyorkilainen asevelvollinen, joka kieltäytyy lähtemästä Vietnamiin, voi saada kaupunginvaltuuston lakimiehiltä apua asiassaan.

Muutama kuukausi sitten Massachusettsin osavaltion lainsäädäntäelimet hyväksyivät vastaavan asevelvollisten oikeusturvaa lisäävän lain. joka on parhaillaan tutkittavana USA:n korkeimmassa oikeudessa.

ETELÄPÄÄN KUULUMISIA

South Porcupine. — Terveisiä jälleen täältä ylämaista. Olen jännityksellä odottanut, että milloin tänne pohjoiseen lentokentälle laskeutuu kone, joka on ohjattu väkivaltaisesti revolverin käyttäen. Mutta taitaa olla ainakin näin talven tulon hetkellä, että ei kukaan tänne kylmään ilmastoon haluakaan tulla. Vaikka eipä sillä, kyllähän täällä pärjää, jos vaan vähän parempaa päällysvaatetta.

Viime viikolla ei paljon puhuttu siitä uudesta kaivannon avaamisesta. Lehdistö-, radiot ja TV kyllä jännityksellä odottivat virallista lausuntoa yhtiön johdon taholta, mutta sitä ei kuitenkaan tullut, ja sitä saamme ehkä odottaa kauankin aikaa. Onhan ollut tapauksia, että jotakin asiaa on jouduttu odottamaan useita kymmeniä vuosia. Esimerkiksi muistan kun aivan varmana pidettiin maantietyön alkamista Sudburyn ja Timminsin välille noin 43 vuotta sitten. Vasta nyt näiden vuosikymmenien jälkeen tästä asiasta on tullut tosi.

Sanotun maantietyön teko on ollut käynnissä viimeiset pari vuotta ja nyt tk. 25 päivänä pitäisi olla tien liikenteelle avaus. Tästä johtuen matka näiden kaivosyhdyskuntien välillä lyhenee sadalla mailillä ja tämä voi vaikuttaa yleisömenestykseen ensi kesän suurjuhlille, jotka on puhe pitää Sudburyssa ja Wanupissa. Joo, että keittopatoja saatte suurentaa. Kyllä täältä syöjiä tulee!

* * *

Mainitsin siitä Timminsin rakennettavasta suuresta kauppakeskuksesta viime kirjeessäni. Sen pitäisi olla valmis pääsiäisen mennessä ensi keväänä. Tämän laitoksen rakentaminen näyttää tuovan paljon pahaa makua moneen suuhun. Eräskin henkilö kirjoitti paikallislehden yleisön osastossa ja mainitsi, kuinka monet pienemmät kauppiaat taistelevat nyt jo toimeentulostaan. Pitäjät jatkuvasti puolella hinnalla myyntiä, että saisivat vuokransa ym. kulunsa maksetuksi. Vastustajat ovat yleensä sitä mieltä että suurempaa ostokeskusta ei tällä kertaa tarvita. Mutta täällä tarvittaisiin uutta teollisuutta jonka mukana tulisi väestöön lisääntymään ja liike-elämä parantumaan. Tässä ajatuksessa voi olla paljonkin perää.

* * *

Suuren pettymyksen saivat nämä meidänkin kauppalan johtajat kokea, kun aikaisin keväällä oli puhe, että tänne Eteläpäähän rakennetaan 50 uutta perheasuntoa. Valtuusto varasi jo tontit näille uusille rakennuksille, mutta kaikesta päättäen rahamiehet eivät olleet halukkaita sijoittamaan varoja tähän rakennussuunnitelmaan, joten perheasuntojen teko jäi tänäkin vuonna yksilöistä riippuvaksi. Näin ollen niitä on rakennettu vain hyvin vähän.

Täällä olisi kyllä paljonkin nykytilanteen vaativia töitä jos vain olisi rahaa millä niitä teetettäisiin. Tässä kesällä laativat insinöörit suunnitelman, joka puhdistaisi näitä Eteläpään järven vesiä. Koska tuohon järveen menee septictankkien lävitse kaikki likavedet, ne ovat myöskin lianneet jossakin määrin tätä kaunista vesistöä.

Suunnitelma oli että johdettaisiin kaikki likavedet tämän naapurikauppalan kanssa samaa putkistoa myöten useampia maileja sydänmaalle, jossa olisi sitä varten rakennetut puhdistuslaitteet. Suunnitelma on paljon varoja kysyvä ja niitä ei ole tällä kertaa ilman hallituksen apua.

Timminsin kauppalassa on jätevesien puhdistuslaitteet jotka valmistuivat tässä joku vuosi sitten. Mutta nyt on suurena kysymyksenä käyttövesien puhdistaminen ja sitä varten olisi rakennettava "filtrationlaite" joka on hyvin suuri rahallinen kysymys. Viisaat miehet ovat laskeneet sen tulevan maksamaan 1,630,000 dollaria. Valtuusto onkin antanut lausunnon että tämä olisi kauppalan historian suurin yksi rahaerä mitä on millekään rakennusohjelmalle omistettu aikaisemmin.

* * *

Kuolon saalista. Viime viikon perjantaina saatettiin täällä haudan lepoonsa Pohjois-Ontarion pitkäaikainen asukas, entinen metsätyöläinen Samuel Mattila. Edesmennyt Mattila oli syntynyt Jalasjärvellä ja oli kuollessaan 79 ja puolen vuoden ikäinen. Vainajalla ei ole sukulaisia täällä mutta laaja tuttavapiiri, etenkin metsätyöläisten keskuudessa, jolla työalalla hän oli yli kolmekymmentä vuotta. Hän kuului myös lehtemme Vapauden vakituiseen lukijakuntaan. Mainittakoon, että Mattila osallistui nuoruusvuosinaan 1918 Suomen luokkasodassa punaisten puolella taisteluun.

Hautaus muodostui vaatimattomaksi tuttavien hyvästijättö tilaisuudeksi kappelissa ja kauppalamme uudella hautausmaalla. Ruumiin siunauksen toimitti lutherilaisen seurakunnan pastori J. Paukkunen. Kantajina palvelivat seuraavat: Jalmar Vainio, Kalle Viinikka, Hannes Kalapudas, Richard Vuorimäki, Augusti Korkeakoski ja Emil Hankila. —H

* * *

J.K. Viime kirjeestäni oli jäänyt pois saksalaisista sotavangeista puhuttaessa se, että Ansonvillen hautausmaassa oli viime sodan vangeista haudattuna muistaakseni 18 ja nyt tulee heidänkin ruumiinsa siirrettäväksi. — Sama.

Urheilupakinaa

No, nythän nuo viime kesänkin suurjuhlammekin ovat taasen jo muistojen joukossa. Juhlathan onnistuivat kaikin puolin odotusten mukaisesti niin urheilun kuin muunkin ohjelman suhteen. Noin seitsemänkymmentä urheilijaa otti taaskin tässä jalossa taidossa mittaa toisistaan ja kilpailut muodostuivatkin aika kireiksi mitalleista kilvoitellessa. Saavutettiinhan vielä kaiken kukuraksi kolme uutta liittomme ennätystä ja lisäksi yhtä sivuutettiin.

Kun tehtiin päätös näiden juhlien viettämisestä tuossa luonnonkauniissa Palermon puistossa, olikin kaikki mitä parhaimmin ajateltu. Ainoana huolena oli, kun liiton mestaruuskilpailutkin piti siellä järjestää ja kuitenkaan ei ollut tähän tilaisuuteen urheilukenttää, niin vähän askarrutti kysymys miten tuo asia järjestyy. Palkalliset omistajat antoivat luvan urheilukentän valmistamiseen ja niin sekin saatiin suomalaisella sisulla ja uutteruudella tehtyä. Kenttähän ei ollut kaikessa mitä parhaimpia, mutta huonommillakin kentillä on useinkin kilpailtu. Joten siis mestaruudet on jaettu ja ensi vuonna taaskin kilpaillaan Wanupin hyvällä kentällä.

Siten omalta kohdaltani nuo kaikki juhlan eri suoritukset jäivät näkemättä. Se oli kohdaltani ensi kerran kun joudun olemaan pois juhlilta. Sain vaikean sappimyrkytyksen ja keskellä yötä ambulanssilla sairaalaan. Oloni sairaalassa noin kolmisen viikkoa oli elämäni tuskallisimpia, nyt olen jo toipilaana kotona joka kestää vielä joitakin viikkoja. Tahdon tässä samalla lausua mitä suurimmat kiitokseni kaikille, jotka kävivät minua katsomassa sekä kaikille liittokokouksen osanottajille tervehdyksestään, jossa toivottivat pikaista paranemista. Erikoinen kiitokseni sinne Sudburyyn Uuno Korven perheelle osanottokortistaan, joka oli erittäin mieluinen minulle. Kiitos, Uuno.

En nyt enempää, toiste ehkä jatkoa.

Urheiluterveisin — Vaasan Jukka.

Järvienpäästä Kuulumisia

Thunder Bay. — Kaiho W. Tuominen kuoli sydänhalvaukseen työmaallaan syyskuun 10 p. Hän oli syntynyt Port Arthurissa ja asunut sitten Kaministiquiassa mistä muutti tänne kaupunkiin 24 vuotta sitten.

Hän oli mekanikkona metsätyömailla ja kaupungissa. Jälkeensä jäi vaimo, Mabel, kaksi tytärtä, Gayle ja Janet, yksi poika Ralf, kaksi veljeä, Heimo ja Taisto ja yksi sisko Babe (mrs. J. E. Erickson). Hautaus tapahtui maanantaina Everestin hautaustoimistosta Riverside hautausmaahan.

* * *

Thunder Bay. — Työnpäivän jälkeisenä päivänä kuoli täällä entinen Espanjan taisteluun puolesta Canadan Mackenzie—Papinean pataljoonan riveissä taistellut veteraani Toivo Julius Suoniemi. Espanjasta palattuaan hän asui uudisfarmilla Lapessa, mutta päästyään eläkkeelle siirtyi hän Port Arthuriin. Hän oli syntynyt huhtikuun 20 pnä 1899 Karvialla, Ahmajan kylässä ja tullut Canadaan v. 1923. Hänellä oli vielä sukulaisia Suomessa.

Hautaustoimitus tapahtui viime torstaiaamulla, eikä siitä etukäteen mitään sanomalehdissä tiedotettu, joten ainoastaan joukko lähimpiä ystäviä oli tilaisuudessa osallistumassa. Suoniemen rinnalla Mackenzie—Papineau pataljoonan taistellut veteraani Yrjö Korpi järjesti viime tehtäväkseen hänen muistonsa kunnioittamiseksi kahvitarjoilun. — ATH,

ÄLÄ VÄLITÄ — anna Heynon välittää!
Soita
ROLF HEYNO
REAL ESTATE BROKER
Puhelin 481,0001
Varmimmin tavattavissa jälkeen klo 10 illalla.
Toronto, Ontario

Ayiss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
PUH. 485-2918
1695 Bayview Ave.
(Lähellä Eglintonia)
TORONTO, ONT.

VIKING FOODS & IMPORTS
Suomalaisten lihajalosteiden valmistaja Torontossa
133 Laird Dr., Toronto 17, Ontario
Puhelin 425-0450
Myymme kaikkia laatuja tuoretta lihaa, lihajalosteita, säilykkeitä, juustoja, leipiä ym. ruokatavaran tuotteita.
— Kesäaukioloajat: —
Maanant. — Keskiv. 8—6
Torst. — Perjant. 8—8
Lauantaisin 8—2

TORONTON KUULUMISIA

Toronto. — Vuosikausia sairastellut Alina Hämäläinen kuoli täällä Wellesleyn sairaalassa. Hän oli 80 vuoden ikäinen. Alina Hämäläinen oli aina ahkera monenlaisissa riennoissa ja tilaisuuksissa, sekä lehtiemme tilaaja ja vankka tukija.

Alina Hämäläinen oli tullut nuorena tyttönä Pohjois-Ontarioon, toimien jo 60 vuotta sitten Cobaltissa.

* * *

Työnpäivän kulkue oli täällä suuri ja mahtava soittokuntineen, mutta köyhänlainen vallitsevien epäkohtien poistamisvaatimusten esittämisessä. Kyllin voimakkaasti ei mielestäni vaadittu vanhuudeneläkkeiden parantamista, ilman ja vesistöjen saastutuksen estämistä, Vietnamin sodan lopettamista. Ei riitä se, että näistä asioista puhutaan vaalien aikana. Niitä on käsiteltävä jatkuvasti.

* * *

Toinen kansalaisemme, Voitto Virolainen, kuoli St. Michael's sairaalassa syyskuun 9 pnä. Suremaan jäi lähinnä vaimonsa Helga (os. Ohman) ja lapsensa Brenda (mrs. R. McBride) Bobby ja Gary, sekä lastenlapsensa Liisa ja Debra ja veljensä Taisto.

* * *

Sunnuntaina, syyskuun 27 pnä kello 3 ip. esitetään Don haalilla suomalainen värielokuva "Kun tuomi kukkii".

Ikänuorilla on haalilla edelleen torstaisin railakkaita ajanvietetilaisuuksia. — J. N.

Uusia öljylöytöjä Pohjanmerellä

Oslo. — Uusi öljyesiintymä on löydetty Pohjanmeren Norjalle kuuluvalta alueelta, ilmoitti Norjan hallitus viime viikolla.

Esiintymän löysi amerikkalaisnorjalainen öljy-yhtiöiden ryhmä läheltä Ekofiskin aluetta, josta amerikkalainen Phillips-yhtiö löysi suuren öljyesiintymän aiemmin tänä vuonna.

Happicocktail

Puhtaalla hapella tuntuu olevan monella tavalla parantava vaikutus. Koekaniinit, jotka hengittävät puhdasta happea, osittain jopa paranivat kalkkeutumisessaan. Neuvostoliitossa on potilaille annettu poreileva cocktail, jossa puhdas happi on eräänä aineosana. Käsittely vaikutti mm. mahahaavaan ja liian korkeaan verenpaineeseen. Myös terveisiin ihmisiin tällä erikoisella cocktaililla on piristävä vaikutus.

(Jatkoa sivulta 1)

ERKKI RANDALL, Belleville, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapuaden *talousaseman tukemiseksi.*

ERIC MANNISTÖ, Toronto, Ont. lahjoittaa $10.00 Vapuadelle.

EMIL JÄRVI, Thorhild, Alta vastaa $2.00 Jenny Hurskaisen haasteeseen.

KAISA JA WALTO NINIVIRTA, Elma, Man. lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastavat Usko Karlsonin, Deadwood, Alta viemään haastetta eteenpäin.

JOHN KRATS, Beaver Lake, Ont. vastaa $5.00 saamiinsa haasteisiin ja kehoittaa kaikkia haasteen saaneita maksamaan kunniavelkansa.

JOHN KAMPPI, Geraldton, Ont. vastaa $5.00 Väinö Mattilan ja Antti Pitkäsen haasteisiin.

HERBERT OJALA, Fort Frances, Ont. lahjoittaa $2.00 Vapauden hyväksi.

KIRSTI JA LAURI KAUHALA, Malartic, Que. lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja kehoittavat kaikkia "Matti"-myöhäisiä kartuttamaan haasterahastoa, että saadaan hyvät rapiat päälle.

OLGA JA NIILO JOUTSI, Sarnia, Ont. lahjoittavat $3.00 lehtiemme hyväksi.

MIKKO KAINU, South Porcupine, Ont. vastaa $5.00 Lauri Järven haasteeseen ja haastaa seuraavat tuttavat: Nick Ranta, South Porcupine, Ont. ja Emil Mäki, Pottsville, Ont.

EINO LAMMI, Wawa, Ont. lahjoittaa $3.00 Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi.

LAURI NIININEN, Sudbury, Ont. lahjoittaa $4.00 Vapauden talousaseman tukemiseksi.

DAGMAR JA SAM RAJALA, Jackson's Point, Ont. vastaavat $4.00 saamiinsa haasteisiin ja toivovat, että kaikki lehtiemme lukijat maksaisivat haasteensa tai tekisivät lahjoituksen yhteisen asian hyväksi.

JACK MÄKI, Sault Ste. Marie, Ont. vastaa $5.00 A. Lindbergin haasteeseen.

LYYLI JA VILHO TOIKKO, Thunder Bay "P", Ont. vastaavat $3.00 saamiinsa haasteisiin ja haastavat puolestaan seuraavat ystävät: Elle Mäkinen, Thunder Bay "P", Ont. ja Alli Daragus (Pajunen), Thunder Bay "P", Ont. vointinsa mukaan.

ILMI SYRJÄ, Thunder Bay "P", Ont. vastaa $2.00 Hilma Ahlforsin haasteeseen ja haastaa puolestaan Milja ja Jussi Saaren viemään haastetta eteenpäin.

FRANK MÄKI, Thunder Bay "P", Ont. vastaa $2.00 saamiinsa haasteisiin ja kehoittaa toisia eläkeläisiä tekemään samoin tai paremmin.

MILJA JA JUSSI SAARI, Thunder Bay "P", Ont. vastaavat $5.00 saamiinsa haasteisiin lehtiemme talousaseman tukemiseksi ja kehoittavat kaikkia haastettuja maksamaan kunniavelkansa.

Tässä katsauksessa	$ 590.00
Aikaisemmin Vapaudessa julkaistu	7,269.82
	7,859.82
Liekin lahjoitukset	703.75
YHTEENSÄ	$8,563.57

EDUSTAMME KAIKKIA MATKAILUPALVELUJA
Soittakaa, kirjoittakaa eli käykää toimistossamme
RITARI TRAVEL SERVICE
Matkailutoimisto vuodesta 1936
7 Cedar St., Sudbury, Ontario Puhelin 675-5683

Swedish American Line

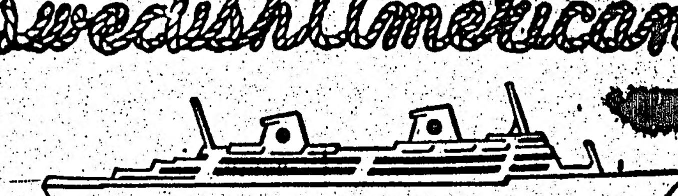

M.S. KUNGSHOLM
M.S. GRIPSHOLM
Ships under Swedish Registry with traditional Swedish seamanship and seaworthiness since Viking times

JOULUKSI SUOMEEN
OSALLISTUKAA ILONTÄYTEISEEN JOULUHUVIMATKAANI
KUNGSHOLM...JOULUKUUN 5 p:nä, 1970
New Yorkista Göteborgiin, josta erinomaiset yhteydet eri puolille Suomea.
Matkanjohtaja Kristian Haakonsen. Matkanemäntänä Mrs. Marianne Kvarnström
Matkatavarat voidaan lähettää suoraan New Yorkista Helsinkiin tai Turkuun.

LIPPUJEN HINNAT 1970
Turistiluokka—New York/Göteborg alkaen U.S. $247.—½ round trip

LAIVAVUOROT

NEW YORKISTA		GÖTEBORGISTA
	1970	
ELOKUUN. 13	KUNGSHOLM	ELOKUUN. 26
JOULUK. 5	KUNGSHOLM	
	1971	
TOUKOK. 29	KUNGSHOLM	KESÄK. 28
ELOK. 18	GRIPSHOLM	

Kääntykää matkatoimistonne puoleen tai suoraan
Swedish American Line

MONTREAL 1, QUE., CANADA — 465 St. John Street
WINNIPEG 2, Man., CANADA Dahl S.S. Agcy., Ltd., 325 Logan Ave.

MUISTILISTA

Näytelmäseuran bingo Finnish-haalilla torstaina, syyskuun 24 pnä, alkaen klo 7.30 illalla.

Suomalainen värielokuva "Kulkurin masurkka" esitetään Finnish-haalilla sunnuntaina, syyskuun 27 pnä klo 4 iltapäivällä. Sisäänpääsy ainoastaan $1.00.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjoista

Täkäläisten kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi on saatu jälleen useita lahjoituksia: Sam Kerola Sudburysta, on lahjoittanut $1.00, Kaisa Niemi McKerrowsta $2.00 ja J. Helin Long Lakelta $3.00.

CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää sydämellisen kiitoksen lahjoituksista.

TILATKAA VAPAUS

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONTARIO
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. klo 11 ap. — 9 ip.
Puh. 869-2920

Uusia ja käytettyjä
RAKENNUS-, PUTKITUS- ja MUITA TARPEITA
säästöhinnalla!
Maksamme korkeimmat hinnat romumetallista.
Greenspoon Bros.
LIMITED
214 Notre Dame 674-4259 Sudbury

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

KAUNIITA
KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED
FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
252 Regent St. S.
Hazel kadun kulm.
22 Durham St. N.
President Motor Hotel
New Sudbury kauppakeskuksessa
SUDBURY

SUDBURYN UUTISIA

OPPILAAT VOIVAT MENETTÄÄ OPETTAJAT

Viime keväänä Laurentian yliopiston oppilaiden kokeet peruutettiin, kun yliopiston opettajilla ja oppilailla oli erimielisyyksiä yliopiston hallinnon kanssa. Nyt voi käydä niin, että oppilaat palaavat ensi maanantaina yliopistoon, missä ei olekaan opettajia.

Laurentian yliopiston opettajien yhdistys vihjaisi tällä viikolla pitämässään kokouksessa, että professorit menevät lakkoon ensi maanantaina, ellei yliopiston hallinto lupaa parempaa palkankorotusta tai lupaa alistaa koko palkkasopimuskysymystä sitovalle sovinto-oikeudelle.

Äänestäen 90—21 professorit vaativat yliopiston hallintovirkailijoita "sopimaan palkkakysymyksen, että yliopisto voi aloittaa lukukautensa aikaisemmin ilmoitetun ohjelman mukaisesti".

Ontarion maakunnallista apua saavat 13 muuta yliopistoa ovat sopineet opettajien palkoista, myöntäen keskimäärin 12 prosentin palkankorotuksen.

Yliopiston opettajat ovat edelleenkin sitä mieltä, että hallinnon esittämä palkankorotustarjous käsittää vain 7 prosenttia, vaikka hallinto väittää puolestaan tarjonneensa 13.49 prosentin korotusta.

NAINEN HUKKUNEENA TROUT-JÄRVESSÄ

Palatessaan yövuorolta työstä kotiinsa keskiviikkoaamuna Herman Woltman, 206 Maki-avenuelta, löysi 85-vuotiaan anoppinsa, Eva Labrossen, kellumassa kasvot alaspäin Trout-järvestä.

Mr Woltman lähti etsimään anoppiaan sen jälkeen kun häntä ei löytynyt talosta. Woltman löysi villatakin ja peitteen anoppinsa mieleiseltä paikalta puun juurelta, joka sijaitsee talon takana, mistä on jyrkkä lasku järven rantaan.

Tri M. J. Prevost on nimitetty kuolemansyyntutkijaksi.

Mrs. Woltman kertoi syöneensä aamiaisen äitinsä kanssa ennen työhön lähtöään kello 7 aikaan keskiviikkoaamuna ja sanoi äitinsä olleen "hyvällä tuulella".

MIES LÖYTYI KOLMEN PÄIVÄN ETSINNÄN JÄLKEEN

Viime sunnuntaina Penage-järven rannalla kolmen kateissa olleen lapsen etsintään osallistunut 49-vuotias Frank Luetge, joka eksyi etsintämatkan aikana, löydettiin keskiviikkona Ella Laken lähellä hyvissä voimissa. Hän oli majaillut eräässä huvilassa, missä oli ruokatarpeita ja vaatteita. Mr. Luetge havaittiin erään vapaaehtoisesta etsintälentokoneesta.

LAPSILLE ROKOTETTA

Kansakoululaisille annetaan Ontariossa tänä vuonna ensimmäistä kertaa tuhkarokon vastainen rokotus.

Sudburyn alueen terveysviraston johtaja tri. J. B. Cook sanoi, että tällä alueella rokotteen saa noin 5,000 lasta. Rokotusohjelma aloitetaan niin pian kuin mahdollista.

Ontarion terveysministeriö on nyt huolissaan sen johdosta kun viimeisen 10 vuoden aikana on useille äideille, jotka ovat sairastaneet tuhkarokkoa, syntynyt epämuodostuneita lapsia, sanoi tri Cook.

Kansakoulujen 1—4 luokan oppilaat rokotetaan tuhkarokkoa vastaan jos heidän vanhempansa antavat siihen suostumuksen. Rokotuksen pitäisi tehdä henkilön immuuniksi koko eliniäksi.

EHDOTTAA KOVEMPIA SAKKORANGAISTUKSIA

Sudburyn kaupungin liikennekomitealle tullaan lähitulevaisuudessa ehdottamaan, että pysäköintimittarien luona "yliaikaa" pysäköiville autoilijoille annetaan suurempi sakkorangaistus tulevaisuudessa.

Sudburyn pysäköintihallinnon johtaja Greg. Neilson sanoi, että sakkojen suuruutta ei ole vielä päätetty. Nyt sakoitetaan $2.00 jos henkilö pysäköi autonsa yli mittarin maksamansa ajan.

Mr. Neilson antoi yllä olevan lausunnon maanantaina pidetyssä liikennekomitean kokouksessa, jossa keskusteltiin myös mittaripysäköinnin "tarkkailun leväperäisyydestä".

$480,000 "YLLÄTYS"

Sudburyn kaupungin insinöörivirasto virkailijain sanotaan yrittävän kuumeisesti harkita jonkinlaisia tietyömaita, joita voitaisiin käyttää Ontarion maantieministeriön kaupungille osoittamasta myöntämä $480,000 suuruinen tietyömaiden avustamista varten tarkoitettu rahasumma.

Raha tulee kaupungille maakunnallisen avun ylimääräisessä muodossa tietyömaita varten ja raha tulee käyttää tietyömaihin, joihin myönnetään maakunnallinen avustus.

Maantieministeriö on myös määritellyt, että rahat tulee käyttää ennen vuoden loppua. Kaupungin tulee nyt saada hyväksyminen käyttääkseen $480,000 jos se aikoo hyötyä tästä avusta.

KOLME PIDÄTETTIIN

RCMP:n ja kaupungin poliisit pidättivät yhteistoimin tällä viikolla kolme miestä, joita vastaan nostettiin syytteet marijuanan hallussapidosta myyntitarkoitusta varten.

Miehet esiintyivät oikeudessa tiistaina ja heidän juttunsa käsittely lykättiin syyskuun 27 päivään.

Emil Mertanen kuoli eilen

Sudburyn alueen pitkäaikainen asukas, Emil Mertanen, joka työskenteli eri puolilla Pohjois-Ontarion metsissä, kuoli Sudburyn vanhainkodissa (Pioneer Manor) keskiviikkoaamuna. Hän oli 76 vuoden ikäinen.

Viimeiset 4 vuotta vanhainkodissa ollut Mertanen oli pitemmän aikaa heikossa kunnossa. Hänellä ei ole sukulaisia täällä.

Mertanen haudattiin Lougheedin hautaustoimistosta 252 Regent St. Park Lawn hautausmaahan Sudburyssa tänään, torstaina, syyskuun 17 pnä, kello 11 ap. Siunauksen suoritti pastori William A. Sumner.

Intian tulvissa kuoli 239 ihmistä

Delhi. — II Intian osavaltiota koetelleiden voimakkaiden tulvien johdosta on kuollut 239 ihmistä. Yhteinen aineellinen vahinko on 430 miljoonaa rupiaa. Sato on tuhoutunut 1,300,000 hehtaarin alalta. Tulvista on kärsinyt lähes 10 miljoonaa ihmistä.

Ronald Päiviö kuoli tapaturmassa

Torontosta saapuneitten tietojen mukaan 25-vuotias Ronald Päiviö Richmond Hillista, Ont., kuoli viikon vaihteessa Orillian lähettyvillä tapahtuneessa kolmen auton yhteenajossa.

Ronald Päiviö on Liekin entisen toimittajan, edesmenneen Aku Päiviön vanhimman pojan, arkkitehti Jules ja Adele Päiviön poika. Lähempiä tietoja tapaturmasta ei ole lehtemme painoon mennessä saatu.

Hienon hieno vierailunäytelmä on tulossa tänne

Toronton suurjuhlassa hienon esitystasonsa vuoksi jakamatonta tunnustusta saanut "Parittomat" -näytelmä esitetään vierailunäytöksenä Finnish haalilla, Sudburyssa tulevan lokakuun 4 päivänä kello 1.30 iltapäivällä.

Tämä Henry Huhtasen johtama näytelmä, jonka suomenkielinen ensiesitys Canadassa tapahtui Torontossa, edustaa esitystasoltaan sellaista näyttämötaidetta, että sitä saadaan seuranäyttämöiltä vain aniharvoin ramppivaloon. Monet Torontossa näytelmän nähneistä haluavat mennä sitä katsomaan uudelleen ja ne näytelmätaiteen ystävät, jotka eivät ole sitä vielä nähneet, saapuvat pitkienkin matkojen päästä tätä vierailuesitystä katsomaan. Tervetuloa, sanovat tilaisuuden järjestäjät.

Sävel kuoro aloittaa toiminnan

Pari vikkoa sitten pitämässään kokouksessaan Sävel-kuoron johto kunta teki alustavia järjestelyjä kuoron syystoiminnan aloittamiseksi. Molemmat johtajat olivat paikan päällä ja lupasivat jatkaa toimintaansa kuorossa. Laila Nordman nais- ja sekakuoron johtajana ja Ane Koivu apulaisjohtajana ja mieskuoron johtajana. Tarkoitus on myös, jotta Laila ottaa mieskuoron laulun ja Arne naiskuoron laulun johtaakseen.

Kuoron harjoitukset aloitetaan tiistai-iltana, lokakuun 6 pnä, alkaen kello 7.30 Finnish-haalilla. Olisi suotava, että kaikki kuorolaiset saapuisivat harjoituksiin ja toisivat muutaman uudenkin laulajan mukanaan.

Nyt on tullut taas se aika vuodesta jolloin pitää purkaa ne juhlien jälkeen tehdyt päätökset, että ei sitä enää ensi talvena ruveta kulkemaan harjoituksissa. Sitä tahtoo olla yksi niinkuin toinenkin tavalla tai toisella väsynyt harjoituksiin Suurjuhliin mennessä niin, että sitä tulee ajateltua yhtä jos toistakin lauluharjoituksista. Mutta nyt kun on tullut ne syksyn viileät illat niin se ikäänkuin antaa uutta innostusta ja halua jatkaa tätä arvokasta työtä, jota olemme täällä ylläpitäneet ja vuosikymmenet.

Saadaksen Sävel-kuoron toiminnan oikein hyvälle alulle kuoron johtokunta otti huomioon erään kuorolaisen tekemän ehdotuksen ja päätti järjestää kuoron syystoiminnan alkajaisiksi lauantai-iltapäivän vieton Laila ja Leo Nordmanin "tuvalle" Wanupiin. Tämä tilaisuus on lokakuun 3 pnä alkaen kello 1 ip. Johtokunta päätti tehdä kaiken työn niin, että ei tarvitse vaivata toisia kuorolaisia ja kaikessa viisaudessaan he päättivät laittaa sinne kuorolaisille, kuoroon pyrkijöille ja myös näiden omaisille ja tuttaville hernerokkapäivällisen. Siellä on myös mahdollisuus kerääntyä pianon ympärille ja vähän niinkuin aukaista "rööriä" harjoitusiltaa varten. On tilaisuus keskustella ja vaikkapa pitää jonkinlaista "purnajaistakin" jos tarve vaatii.

— "Se tenori".

Opiskelijoita Saigonissa syömälakossa

Hanoi. — Poliittinen tilanne Saigonissa on viime päivinä kärjistynyt huomattavasti. Uutistoimisto Vapautuksen ilmoituksen mukaan opiskelijalevottomuudet ja väestön mielenilmaukset jatkuvat edelleen. Erityistä kuohuntaa aiheutti poliisin kovakouraisesti suorittama nuorisomielenosoituksen hajottaminen 30. elokuuta. Yli tuhat opiskelijaa ilmoitti tällöin kieltäytyvänsä sotapalveluksesta Saigonin armeijassa.

Opiskelijalevottomuudet Saigonissa jatkuvat. Nuoriso- ja opiskelijajärjestöt ovat järjestäneet lehdistötilaisuuksia, joissa vaaditaan vapautamaan pidätetyt. Eräissä oppilaitoksissa on julistettu syömälakkoja.

Saigonin hallitus on ilmoittanut, että pidätetyt opiskelijat asetetaan syytteeseen sotilastuomioistuimessa. Tarkoituksena on pelotella opiskelijaliikettä ja murskata vastalauseaalto Saigonissa. Kaupungissa on suljettu ja takavarikoitu muutamia lehtiä, jotka ovat arvostelleet amerikkalaisten ja saigonilaisten viranomaisten politiikkaa. Hermostuneisuutta Saigonissa aiheuttaa myös se, että viime aikoina työläiset ovat ryhtyneet eri aloilla lakkoihin.

Kauneimmat
SYKSYN KUKAT
Emil Mertasen
MUISTOLLE
Vilma ja Eino Lehtola
Iris ja Wilbert Hakala
Senja ja Edwin Suksi
Sudbury Ontario

Vuotuinen harvestibingo lokakuun 8 pnä

Viime maanantaina pidetyssä CSJ:n Sudburyn osaston kokouksessa tehtiin jäjestelyjä Suomi-Seuran toiminnanjohtajan Tauri Aaltion vastaanottamiseksi ja valittiin lähes 20 henkilöä käsittävä komitea jonka tehtävä on huolehtia Finnish-haalilla lokakuun 8 pnä pidettävän harvestibingon järjestämisestä ja siihen kuuluvista tehtävistä.

Suomi-Seuran toiminnanjohtaja Tauri Aaltio oli kirjeellisesti tiedottanut, että hän vierailee Sudburyssa lokak. 3 ja 4 pnä, ja että hän olisi halukas tapaamaan täkäläisiä kansalaisiamme mahdollisimman paljon.

Kokous päätti kutsua Aaltion lokakuun 3 pnä kello 2 ip kuoron johtajan Laila Nordmanin ja hänen miehensä kodissa pidettävään Sävel-kuoron päivällistilaisuuteen. Mahdollisten yhteensattumien välttämiseksi tästä järjestelystä päätettiin tiedoittaa paikkakunnan muille suomalaisyhdistyksille.

Vuotuinen harvestibingo on tänä vuonna Finnish-haalilla lokakuun 8 pnä. Tähän tilaisuuteen hankitaan tämän seudun kansalaistemme lahjoittamia hyviä "pellon tuotteita", pääasiassa juureksia, vihanneksia, tomaatteja, perunoita ja niin edelleen. Asian edistämiseksi valittiin laaja, reräti 17 jäsentä käsittävä komitea. Kokoonkutsujaksi nimitettiin Ensio Wuori.

Kokouksessa kuultiin rahastonhoitajan E. Suksen raportti heinäk. 1 pn ja syysk. 14 pn välisen ajan talouskysymyksistä. Raportti hyväksyttiin kuultuna.

Erikoista keskustelua aiheutti nyt alkanut Vapauden ja Liekin levityskampanja, jonka onnistumisen hyväksi jäsenet lupasivat puolestaan kantaa kortensa yhteiseen kekoon. Puheenjohtajana toimi kokouksessa Anton Linna.

USA siirtää hermokaasuaan

Washington. — USA:n puolustusministeriöstä ilmoitettiin tällä viikolla, että sen toimesta siirretään kuolettava hermokaasuvarasto Okinawan saarelta kuluvan vuoden aikana Johnston saarelle Tyynen valtameren keskelle.

Pentagonin eräs puhemies sanoi puolustusministeri Melvin Lairdin antaneen kaasun siirtoa koskevan lupauksen Japanin puolustusasioista huolehtivalle elimelle.

Sotamateriaalia Etelä-Afrikkaan

Bremen. — Länsisaksalaiset "German Liberty" -tyyppiset laivat, jotka jo vuosikausia ovat huoltaneet USA:n joukkoja Vietnamissa, kuljettavat nyt myös sotamateriaalia Etelä-Afrikan rotusyrjintähallitukselle.

Laivat ovat moniin tarkoituksiin soveltuvia rahtilaivoja, jotka on rakennettu Bremenin Vulkan-telakalla Speedwell Shipping Com., Ltd-yhtiötä varten Liberian Monroviassa. Tämä yhtiö taas on lontoolaisen Aegis Shipping Co. Ltd -yhtiön tytäryhtiö.

Liberty-laivat kuljettavat "Transall C 160" -tyyppisten ilmavoimien kuljetuskoneiden osia, ja koneet kootaan Etelä-Afrikassa. "Transall" -koneiden valmistaja on samoin Bremenissä toimiva Länsi-Saksan lentokone- ja rakettiyhtymä "Vereinigte Flugtechnische Werge Gmbh".

Asiaa koskevat sopimukset on tehty kesäkuussa Frankfurt am Mainissa Etelä-Afrikan ministerin Diederichin ja Länsi-Saksan monopolien edustajien kesken.

Mitali Saariselle

Helsinki. — Neuvostoliiton Helsingin-suurlähettiläs Aleksei Beljakov luovutti viime viikolla Neuvostoliiton suurlähetystössä Leninin juhlavuoden mitalin Suomen Kommunistisen Puolueen puheenjohtajalle Aarne Saariselle. Mitalin on myöntänyt Saariselle Neuvostoliiton korkeimman neuvoston puhemiehistö.

Suurlähettiläs Beljakov korosti mitalia luovuttaessaan Aarne Saarisen toiminnan merkitystä puolueensa puheenjohtajana puolueelle vaikeana aikana ja hänen arvokasta työtään puolueen yhtenäisyyden lujittamiseksi, hänen toimintaansa työväenluokan voimien kokamiseksi, Suomen ja Neuvostoliiton yhteistoiminnan kehittämiseksi ja V. I. Leninin aatteiden tunnetuksitekemiseksi.

Suurlähetystössä järjestetyssä tilaisuudessa olivat mukana myös SKP:n varapuheenjohtaja Taisto Sinisalo, poliittisen toimikunnan jäsenet Olavi Hänninen, Erkki Kivimäki ja Ville Pessi ja suurlähetystön henkilökuntaa.

Köyhyydestä aiotaan keskustella

Ottawa. — Canadan kansallinen sosiaalihuoltoneuvosto ilmoitti keskiviikkona, että köyhiä edustavien kansallisten järjestöjen konferenssi pidetään Torontossa joulukuussa.

LIBYA KULKEE OMAA TIETÄÄN

Minihameita kaipaa taantumuslehdet Tripolin katukuvassa joka onkin kovasti muuttunut sitten kun armeijan nuoret upseerit suistivat ikääntyneen kuningas Idrisin vallasta ja päästivät uuden ajan tuulet puhaltamaan vuosisataisessa feodaalisessa unessa eläneeseen Libyaan. Tämä tapahtui vuosi sitten syyskuun ensimmäisen päivän vastaisena yönä ja aiheutti tietysti harmaita hiuksia englantilaisille ja amerikkalaisille imperialistisille piireille.

Reuterin välittämässä Libyan vallankumouksen vuosipäivän kirjoituksessa on eräänlainen kaihoisan kaipaava sävy: Poissa ovat vieraskieliset nimet, poissa englantilaiset sotilaat, poissa amerikkalaiset, italialaiset lähtevät, italian- ja englanninkieliset lehdet ovat lakanneet ilmestymästä, toteaa Reuter. Tämä on kaikki totta, sillä Muammar el Gaddafin johtama hallitus on käyttänyt vuoden sisällä suurta luutaa ja lakaissut tehokkaasti pois ulkomaalaisten vaikutusta Libyassa.

Katkerinta merentakaisten imperialistien kannalta oli varmasti Wheelusin lentotukikohdan eva kuoiminen, jonka Libyan uudet hallitsijat ajoivat tarmokkaasti läpi. Tukikohta oli suurin USA:n rajojen ulkopuolella ja sen henkilökunta kohosi noin kuuteentuhanteen. USA:n johtaman NATO:n strategialle ei ollut myöskään mieluista englantilaisten El Ademissa ja Tobrukissa olleiden tukikohtien jättäminen. Tämä Libyan voitto NATO:sta oli suuri saavutus koko maailman mittakaavassa ajatellen.

Vähin äänin loppujen lopuksi amerikkalaiset ja englantilaiset suostuivat lähtemään Libyasta, vaikka syyskuun vallankumouksen aikana enteiltiin monenkinlaisia "toimenpiteitä". Mutta uusi sotilaallinen interventio ei enää vetele Välimeren alueella. Ja sitä paitsi on yksi maagillinen sana, joka rauhoittaa — "öljy". Länsimaiden kannalta Libyan öljy on tärkeä — Ranska saa sieltä kolmanneksen tarpeestaan ja Länsi-Saksa peräti puolet. Öljyhanat on helppo sulkea, ja tämä uhka panee jopa imperialistitkin muuttamaan taktiikkaansa. Libyassa menettämänsä tukikohdan vastineeksi USA kävi kauppaa Espanjan kanssa ja suostui melkoisiin myönnytyksiin saadakseen pitää siellä olevat sotilastukikohdat, joita NATO:n strategit katsovat tarvitsevansa.

Vuosisatojen pölyn puhaltaminen pois maan ja kansan elämästä ei ole helppo tehtävä. Libyassa ryhdyttiin kuitenkin ripeästi toteuttamaan kansallisen rakennustyön suunnitelmia. Ulkomaiset pankit kansallistettiin osittain ja niiden tilalla alkoi toimia osakeyhtiö, jonka osakkeista 51 pros. on valtion hallinnassa. Säädettiin myös laki, joka rajoittaa ulkomaisen pääoman osuuden kauppatoimintaa harjoittavissa yhtymissä. Vallankumousneuvosto on luonut myös suunnitteluelimen, joka järjestää ministeriöiden ja hallintovirastojen toiminnan, sillä tällä alalla Libyassa vallitsi sekasortoinen tilanne ja lahjonta oli yleistä. Maareformia ja maanparannustöitä varten on perustettu erityinen yhtymä. Libyalaisille on myös säädetty vähimmäispalkka, ja maa lienee edelläkävijä tässä suhteessa arabimaailmassa.

Paljon on saatu aikaan yhden vuoden kuluessa ja tuskinpa itse libyalaiset surevat "minihameiden katoa Tripolista". Niitä ja muita ulkomaisen vaikutuksen merkkejä kaihovat vain ne, jotka ovat tottuneet etuoikeutettuun asemaan entisissä siirtomaissa. Ensimmäisen kerran historiansa aikana libyalaisilla on nyt tilaisuus omin käsin ohjata talouttaan, maataan ja elämäänsä, sillä esimerkiksi italialaiset ovat tähän saakka pitäneet huolen palveluelinkeinojen kehittämisestä. Vuoden aikana saatu kokemus osoittaa, että libyalaisilla näyttää riittävän innostusta uuden elämän opettelemisessa.

Autotyöläisten lakko General Motorsia vastaan jatkuu yhä

(Jatkoa sivulta 1)

jen mukaan lakko aiheuttaa päivittäin $12 miljoonan palkkamenot; $90 miljoonan myyntimenetykset GM:lle; $40 miljoonan menetykset GM:n varustajaliikkeille ja $20 miljoonan veromenetykset autojen myynneistä USA:ssa ja Canadassa; 26,000 auton ja kuormavaunun päivittäisen tuotannon.

NLn ja Ranskan taloudellinen yhteistyö laajenee

Pariisi. — Neuvostoliiton ja Ranskan välistä taloudellista yhteistyötä pyritään kehittämään suurten yhteistyöprojektien suuntaan, totesi SNTL:n valtuuskuntaa neuvostoliittolais-ranskalaisen taloudellisen yhteistyötoimikunnan kokouksessa johtanut varapääministeri Vladimir Kirillin.

Kokouksen aikana allekirjoitettiin Neuvostoliiton kuorma-autoteollisuuden laajentamisen kannalta merkittävä sopimus, jonka mukaan Renault yhtymä toimittaa ranskalaisia koneistoja neuvostoliittolaisiin kuorma-autotehtaisiin.

Kokouksessa käsiteltiin alustavasti myös yhteistyötä Udokanissa Neuvostoliitossa sijaitsevien suurten kupariesiintymien hyväksikäytössä, nes tekaasutehtaan rakentamista Neuvostoliittoon sekä neuvostoliittolaisin koneistoin varustetun metalliteollisuuden rakentamista Ranskaan.

Viisivuotiskauden 1964—1969 aikana Neuvostoliiton ja Ranskan tavaranvaihto kasvoi yli 150%.

Tupamaros-sissit iskevät Montevideossa

Montevideo, Uruguay. — Aseelliset tupamaros-sissit tekivät viime perjantain vastaisena yönä jo kolmannen hyökkäyksensä kolmeen päivään teollisuuslaitoksia vastaan Uruguayn pääkaupungissa Montevideossa. He yrittivät tällä kertaa polttaa Coca Cola-pullottamon.

He tulivat tehtaaseen poliiseiksi pukeutuneina ja suuntasivat aseensa työntekijöihin. He täyttivät tehtaan sisällä olleen kuorma-auton ohjaamon bensiinikanistereilla, poistuivat rakennuksesta ja heittivät ikkunasta sisään palopommin. Pommi ei kuitenkaan räjähtänyt. Sissit pakenivat, mutta sytyttivät sitä ennen tehtaan toimiston tuleen. Vahingot nousevat poliisin mukan tuhansiin dollareihin.

Vasemmistolaiset tupamaros-kaupunkisissit pitävät edelleen panttivankeinaan ameikkalaista maatalousasiantuntijaa ja brasilialaista diplomaattia, jotka he kidnappasivat puolitoista kuukautta sitten.

Palapelejä

Kirjoituslehtiöiden kuvakansista saa mukavasti lapsille palapelejä. Isommat lapset osaavat leikata palapelin itse, pienempiä on syytä opastaa. Pienempiä lapsia ajatellen voi ostaa eläinaiheisen lehtiön ja suuremmille henkilökuvia.

PARHAINTA ONNEA
SINULLE
Jack Walli
75-vuotispäiväsi johdosta toivottavat
AATTO, ARNE JA ARMAS WALLI
Sudbury Ontario

AINA VALMIS PALVELEMAAN TEITÄ
soittakaa
675-6427
LAINE AGENCIES REALTOR

Vakuutustoimisto
KAIKKIA VAKUUTUKSIA
PENTTI PENTTILÄ
Kiinteistömyynti toimisto
Johtaja: Mrs. M. Summers
kotiin 674-4829
Myynti:
Pentti Penttilä " 675-2941
KIINTEISTÖJEN JA PERINTÖKIINTEISTÖJEN LAILLISET ARVIOITSIJAT:
Mrs. M. Summers
Pentti Penttilä
125 DURHAM ST. S.,
SUDBURY, ONTARIO

Liikkeemme varastoi täydellisen valikoiman:
• PUUTAVARAA,
• VANEEREJA,
• RAKENNUS-,
• PERMANTO- ja
• RAUTATARPEITA,
• MAALEJA,
• SEINÄPAPEREJA,
• KEITTIÖITÄ sekä
• VERHOJA
LABERGE CASH & CARRY
SHOPPING COMPLEX
675-8331 DELL JA MORIN 675-8331

VÄRIELOKUVA
"KUN TUOMI KUKKII"
esitetään seuraavilla paikkakunnilla:
THUNDER BAY — Italian Hall, 132 S. Algoma St., sunnuntaina, syyskuun 20 pnä klo 6 ja 9 ip.
GERALDTON, ONT. — Parish Hall, maanantaina, syyskuun 21 pnä klo 8 ip.
HEARST, ONT. — Hearst Curling Club, tiistaina, syyskuun 22 pnä klo 8 ip.
TIMMINS — Harmony Hall, 177 Algonquin Blvd., torstaina, syyskuun 24 pnä klo 6.30 ja 9 ip.
KIRKLAND LAKE — Ukrainian Hall, 54 McCamus Ave. perjantaina, syyskuun 25 pnä klo 8 ip.
WANUP, ONT. — Wanupin haalilla, lauantaina, syyskuun 26 pnä klo 8 ip.
TORONTO — Don Hall, 957 Broadview Ave. sunnuntaina, syyskuun 27 pnä klo 3 ip.
ST. CATHARINES, ONT. — Moose Hall, tiistaina, syyskuun 29 pnä klo 8 ip.